

משלי PROVERBIA

- 1 מְשָׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
2 לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר לְהַבִּין אִמְרֵי בִינָה:
3 לְקַחַת מוֹסֵר הַשֶּׁבֶל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמִיִּשְׁרָיִם:
4 לִתֵּת לַפְתָּאִים עֲרֻמָּה לְנֹעַר דַּעַת וּמִזְמָה:
5 יִשְׁמַע חֲכָם וְיוֹסֵף לִקַּח וְנִבּוֹן תַּחְבֵּלוֹת יִקְנֶה:
6 לְהַבִּין מִשְׁלַל וּמְלִיצָה דְבַרֵי חֲכָמִים וְחִידָתָם:
7 יִרְאֵת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר אֲוִלִים בְּזוֹ: פ
8 שִׁמְעֵ בְנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאַל-תִּטְּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ:
9 כִּי לֹוִית חֵן יֵהֶם לְרֵאשִׁיךָ וְעֹנְקִים לְגִרְגָּתֶיךָ:
10 בְּנֵי אִם-יִפְתּוּךָ חֲטָאִים אַל-תִּבָּא:
11 אִם-יֹאמְרוּ לָכֶה אֲתָנוּ נֶאֱרָבָה לְדָם נִצְפָּנָה לְנִקֵי חַנּוּם:
12 נִבְלָעִים כְּשֹׂאֹל חַיִּים וְתַמִּימִים כִּיֹּרְדֵי בּוֹר:
13 כֹּל-הוֹן יִקַּר נִמְצָא נִמְלָא בְתִינוּ שֶׁלֶל:
14 גֹּרֵלֶךָ תִּפְּיֵל בְּתוֹכְנוּ כִּיִּם אֶחָד יִהְיֶה לְכַלְנוּ:
15 בְּנֵי אַל-תִּלְךָ בְּדַרְךָ אַתָּם מִנַּע רִגְלֶךָ מִנְּתִיבָתָם:
16 כִּי רִגְלֵיהֶם לָרַע יִרְוּצוּ וְיִמְהָרוּ לְשִׁפְךָ-דָּם:
17 כִּי-חַנּוּם מִזְרָה הַרְשֵׁת בְּעֵינָי כֹּל-בַּעַל כִּנְיָ:
18 וְהֵם לְדָמָם יֹאֲרָבוּ יִצְפָּנוּ לְנַפְשָׁתָם:

19 כֵּן אַרְחוֹת כָּל־בַּצֵּעַ בַּצֵּעַ אֶת־נַפְשׁ בְּעַלְיוֹ יִקַּח: פ

20 חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה בְּרַחֲבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ:

21 בְּרֹאשׁ הַמַּיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר אֲמַרְיָה תֹאמַר:

22 עַד־מָתַי | פְּתִים תִּאֱהָבוּ פְתֵי וְלֹאִים לַצֹּן חֲמָדוֹ לָהֶם וְכִסְיִים

יִשְׁנְאוּ־דַעַת:

23 תִּשׁוּבוּ לְתוֹכְחָתִי הִנֵּה אֲבִיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבַרִי אֶתְכֶם:

24 יַעַן קִרְאתִי וַתִּמְאַנּוּ נִטִּיתִי יָדַי וְאִין מִקְשִׁיב:

25 וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכְחָתִי לֹא אֲבִיתֶם:

26 גַּם־אֲנִי בְּאִדְכֶם אֲשַׁחֵק אֶלְעַג בְּבֹא פַחַדְכֶם:

27 בְּבֹא כְשֵׁאוֹה | פַּחַדְכֶם וְאִדְכֶם כְּסוּפָה יֵאָתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה

וְצוּקָה:

28 אִזּוּ יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצְאוּנִי:

29 תַּחַת כִּי־שְׁנְאוּ דַעַת וַיִּרְאֵת יְהוָה לֹא בַחֲרוּ:

30 לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נֹאצוּ כָל־תוֹכְחָתִי:

31 וַיֵּאָכְלוּ מִפְּרֵי דַרְכֵם וּמִמְעַצְתֵיהֶם יִשְׁבְּעוּ:

32 כִּי מִשׁוּבַת פְּתִים תִּהְרָגֶם וְשִׁלוֹת כְּסִילִים תִּאֲבָדֶם:

33 וְשָׁמַע לִי יִשְׁכֹּן־בְּטַח וְשִׁאֲנָן מִפַּחַד רָעָה: פ

2 ¹ בְּנֵי אִם־תִּקַּח אֲמַרְיָה וּמִצֹּתַי תִּצְפֹּן אֶתְךָ:

² לְהִקְשִׁיב לַחֲכָמָה אֲזַנְךָ תִּטֶּה לְבָבְךָ לְתַבּוּנָה:

³ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ:

4 אִם־תִּבְקֶשׁנָה כַּכֶּסֶף וְכַמְטָמוֹנִים תַּחֲפֹשְׁנָה:
 5 אִזְ תִּבִּין יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא:
 6 כִּי־יְהוָה יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתִבּוֹנָה:
 7 וְצִפֹּן לַיִּשְׂרָאֵל תּוֹשִׁיָה מִגֵּן לַהֲלֹכֵי תָם:
 8 לְנֹצֵר אֲרָחוֹת מִשֹּׁפֵט וְדָרֶךְ חֲסִידוֹ יִשְׁמֹר:
 9 אִזְ תִּבִּין צְדָק וּמִשְׁפָּט וּמִיִּשְׂרָאֵל כָּל־מַעֲגַל־טוֹב:
 10 כִּי־תָבוֹא חֲכָמָה בְּלִבְךָ וְדַעַת לִנְפְשֶׁךָ יִנַּעַם:
 11 מִזְמָה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תִּבּוֹנָה תִּנְצֹרְכָה:
 12 לְהַצִּילֶךָ מִדֶּרֶךְ רַע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תִּהְפְּכוֹת:
 13 הַעֲזֹבִים אֲרָחוֹת יִשָּׂר לִלְכֹת בְּדַרְכֵי־חֶשֶׁךְ:
 14 הַשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רַע יִגְלוּ בַתִּהְפְּכוֹת רַע:
 15 אֲשֶׁר אֲרָחֲתֵיהֶם עֲקָשִׁים וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגָלוֹתָם:
 16 לְהַצִּילֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכָרִיָּה אֲמַרִיָּה הַחֲלִיקָה:
 17 הַעֲזֹבֵת אֱלֹהִים נְעוּרִיָּה וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהִים שִׁכְחָה:
 18 כִּי שָׁחָ אֶל־מוֹת בֵּיתָהּ וְאֶל־רַפָּאִים מַעֲגָלְתֵיהָ:
 19 כָּל־בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא־יִשְׁיִגּוּ אֲרָחוֹת חַיִּים:
 20 לְמַעַן תִּלְךָ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאֲרָחוֹת צְדִיקִים תִּשְׁמֹר:
 21 כִּי־יִשְׂרָאֵל יִשְׁכְּנוּ־אֶרֶץ וְתִמְיָמִים יִוָּתְרוּ בָּהּ:
 22 וְרִשְׁעִים מֵאֶרֶץ יִכְרְתוּ וּבֹגְדִים יִסְחוּ מִמֶּנָּה: פ

3 בְּנֵי תוֹרָתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצְוֹתַי יִצֹר לְבָבְךָ:

2 כִּי אַרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ:
 3 חֶסֶד וְאַמֶּת אֶל־יַעֲזֹבֶךָ קְשֶׁרִם עַל־גְּרָגְרוֹתֶיךָ כְּתָבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ:
 4 וּמִצָּא־חֵן וְשֹׁכֵל־טוֹב בְּעֵינַי אֶל־הֵימָּן וְאָדָם: פ
 5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכֹל־לִבֶּךָ וְאֶל־בֵּינְתֶךָ אֶל־תִּשְׁעֵן:
 6 בְּכֹל־דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֶׁר אֶרְחֹתֶיךָ:
 7 אֶל־תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ יֵרָא אֶת־יְהוָה וְסוֹר מֵרַע:
 8 רַפְאוֹת תִּהְיֶה לְשֶׁרֶךְ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ:
 9 כִּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֵךְ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאֹתֶיךָ:
 10 וַיִּמְלְאוּ אֶסְמֶיךָ שִׁבְעַת יְתִירוֹשׁ יִקְבִּיךָ יִפְרָצוּ: פ
 11 מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקַּח בְּתוֹכְחָתוֹ:
 12 כִּי אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהָב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת־בֶּן יִרְצֶה:
 13 אֲשֶׁר־י אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה:
 14 כִּי טוֹב סָחָרָה מִסָּחֶר־כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ תְּבוּאֹתָהּ:
 15 יִקְרָה הִיא מִפְּנֵי־יָם וְכֹל־חִפְצֶיךָ לֹא יִשׁוּבָהּ:
 16 אַרְךָ יָמִים בִּימִינָהּ בְּשִׁמְאוּלָּהּ עֲשֶׂר וְכָבוֹד:
 17 דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי־נֶעַם וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:
 18 עֵץ־חַיִּים הִיא לִמְחַזִּיקִים בָּהּ וְתִמְכִּיחַ מְאֹד: פ
 19 יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתְבוּנָהּ:
 20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמֹת נִבְקְעוּ וְשִׁחֲקִים יִרְעַפוּ־טָל:
 21 בְּנֵי אֶל־יִלְזוּ מֵעֵינֶיךָ נֹצֵר תִּשְׂיָהּ וּמִזְמָה:

22 וַיְהִי־נָּו חַיִּים לְנַפְשָׁךְ וְחַן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ:
 23 אִז תִּלְךָ לְבַטַּח דְּרַכְךָ וְרַגְלֶךָ לֹא תִגּוֹף:
 24 אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחַד וְשִׁכְבֹתְךָ וְעַרְבָה שְׁנֵתְךָ:
 25 אֲל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאִם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֹּא:
 26 כִּי־יִהְיֶה יִהְיֶה בְּכִסְלֶךָ וְשֹׁמֵר רַגְלֶךָ מִלִּכְד:
 27 אֲל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעַלְיוֹ בְּהִלּוֹת לְאֵל יָדֶיךָ לַעֲשׂוֹת:
 28 אֲל־תֹּאמֶר לְרַעֲיֶךָ לֵךְ וְשׁוּב וּמַחֵר אֶתָּן וַיֵּשׁ אֶתְךָ:
 29 אֲל־תִּחְרַשׁ עַל־רַעֲךָ רַעַה וְהוּא־יֹשֵׁב לְבַטַּח אֶתְךָ:
 30 אֲל־תִּרְוֹב עִם־אָדָם חָנָם אִם־לֹא גִמְלָךְ רַעַה:
 31 אֲל־תִּקְנֵא בְּאִישׁ חָמָס וְאֲל־תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו:
 32 כִּי תֹעֲבַת יְהוָה נְלוֹז וְאֶת־יִשְׂרָאֵל סוֹדוֹ:
 33 מֵאֶרֶת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וְנֹה צְדִיקִים יִבְרַךְ:
 34 אִם־לִלְצִים הוּא־יִלְיָץ וְלַעֲנָוִים יִתְזַחֵן:
 35 כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחַלוּ וְכִסְיִלִים מֵרִים קְלוֹז: פ
 4 שְׁמַעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה:
 2 כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֲל־תַּעֲזֹבוּ:
 3 כִּי־בֶן הֵייתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לְפָנַי אָמִי:
 4 וַיִּרְנֵי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָד־דְּבָרֵי לְבָבְךָ שְׁמַר מִצְוֹתַי וְחִיָּה:
 5 קָנָה חֲכָמָה קָנָה בִּינָה אֲל־תִּשְׁכַּח וְאֲל־תִּטַּ מֵאֲמָרֵי־פִי:
 6 אֲל־תַּעֲזֹבָה וְתִשְׁמַרְךָ אֶהְבֶּה וְתִצְרַךְ:

7 רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְיָהּ וּבְכָל־קִנְיָנֶיהָ קִנְיָהּ בִּינְיָהּ:
8 סִלְסֻלָּה וּתְרוּמָמֶךָ תִּכְבְּדֶךָ כִּי תַחֲבִקְנָהּ:
9 תִּתֵּן לְרֵאשִׁיךָ לְוִית־חֵן עֲטֹרֶת תִּפְאֶרֶת תִּמְגַּנֶּךָ:
10 שְׁמַע בְּנֵי וְקַח אֲמָרֵי וַיִּרְבוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
11 בְּדֶרֶךְ חֲכָמָה הִרְתִּיךָ הַדְּרֹכֹתֶיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יִשְׂרָאֵל:
12 בְּלִכְתֹּךָ לֹא־יֵצֵר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכְשָׁל:
13 הַחֲזֹק בְּמוֹסֵר אֶל־תִּרְף נֹצֵרָה כִּי־הִיא חַיִּיךָ:
14 בְּאַרְח רְשָׁעִים אֶל־תִּבֹּא וְאֶל־תֵּאשֶׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים:
15 פְּרַעְהוּ אֶל־תִּעְבְּר־בּו שְׁטָה מֵעַלְיוּ וְעִבּוֹר:
16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יִרְעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנַתָּם אִם־לֹא יִכְשׁוּלוּ:
17 כִּי לַחֲמוֹ לֶחֶם רֶשַׁע וַיִּזֶן חֲמָסִים יִשְׁתּוּ:
18 וְאַרְח צְדִיקִים כְּאֹר נִגָּה הוֹלֵךְ וְאֹר עַד־נִכּוֹן הַיּוֹם:
19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ: פ
20 בְּנֵי לְדַבְרֵי הַקְּשִׁיבָה לֹא־אֲמָרֵי הֵט־אֲזַנֶּךָ:
21 אֶל־יִלְיָזוּ מֵעֵינֶיךָ שְׁמֹרֶם בְּתוֹךְ לְבַבְךָ:
22 כִּי־חַיִּים הֵם לְמִצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשׂוֹר מִרְפָּא:
23 מִכָּל־מִשְׁמֵר נֹצֵר לְבָבְךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים:
24 הֵסֵר מִמֶּךָ עֲקֻשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת שְׁפָתַיִם הִרְחַק מִמֶּךָ:
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח יִבִּיטוּ וְעַפְעָפֶיךָ יִישְׂרוּ נִגְדֶךָ:
26 פֶּלֶס מֵעַגְל רִגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכְנּוּ:

27 אֶל־תִּט־יִמִּין וּשְׂמֹאל הַסֵּר רַגְלְךָ מֵרַע:

5 בְּנֵי לְחֻכְמֹתַי הַקְּשִׁיבָה לְתַבּוּנֹתַי הַט־אֲזַנְךָ:

2 לְשֹׁמֵר מְזֻמּוֹת וְדַעַת שְׁפֹתֶיךָ יִנְצְרוּ:

3 כִּי נֹפֶת תִּטְפֹּנָה שְׁפֹתַי זָרָה וְחֶלֶק מִשְׁמֵן חֶפְזָה:

14 וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֶרֶב פְּלִיּוֹת:

5 רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת שְׂאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ:

6 אֲרַח חַיִּים פֶּן־תִּפְלֹס נֶעַו מִעֲגֻלְתֶּיהָ לֹא תִדַּע: פ

7 וְעַתָּה בְּנִים שְׂמְעוּ־לִי וְאַל־תִּסְוְרוּ מֵאִמְרֵי־פִי:

8 הֲרַחֵק מֵעֲלֶיךָ דְרָכָי וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ:

9 פֶּן־תִּתֵּן לְאַחֲרַיִם הוֹדֶיךָ וּשְׁנֹתֶיךָ לְאֶכְזָרִי:

10 פֶּן־יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךָ וְעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נְכָרִי:

11 וְנִהְיֶתָּה בְּאַחֲרֵיתֶךָ בְּכָל־זֶרַע וּשְׂאֲרֶיךָ:

12 וְאִמְרָתְךָ אֵיךְ שִׁנְאַתִּי מוֹסֵר וְתוֹכַחַת נֶאֱמַר לְבִי:

13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרִי וְלִמְלַמְדֵי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי:

14 כִּמְעַט הֵייתִי בְּכָל־רַע בְּתוֹךְ קֹהֵל וְעֵדָה:

15 שִׁתְּה־מַיִם מִבּוֹרֶיךָ וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶיךָ:

16 יִפּוּצוּ מֵעֵינֹתֶיךָ חוּצָה בְּרַחֲבוֹת פְּלִגֵּי־מַיִם:

17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדָּי וְאֵין לְזָרִים אֶתְּךָ:

18 יִהְי־מְקוֹרְךָ בְּרוּךְ וְשִׁמְח מֵאֲשֶׁת נְעוּרֶיךָ:

19 אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֶתְחֹן דְּדָדֶיהָ יְרוּדָה בְּכָל־עֵת בְּאֵהֲבָתָהּ תִּשְׁגָּה

תָּמִיד:

20 וְלֵמָּה תִּשְׁגָּה בְּנֵי בִזְרָה וְתַחֲבֹק חֵק נִכְרִיָּה:

21 כִּי נֹכַח | עֵינַי יְהוּה דְרִכֵּי־אִישׁ וְכָל־מַעֲגָלָתוֹ מִפִּלָּס:

22 עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדֵנוּ אֶת־הַרְשָׁע וּבַחֲבָלֵי חֲטָאתוֹ יִתְמָד:

23 הוּא יָמוֹת בְּאֵין מוֹסֵר וּבְרַב אֲוִלָּתוֹ יִשְׁגָּה: פ

6 ¹ בְּנֵי אִם־עַרְבָּת לְרַעָה תִּקְעֶת לְזֶר כַּפֵּיָהּ:

² נֹקְשֶׁת בְּאִמְרֵי־פִיָּהּ נִלְכְּדֶת בְּאִמְרֵי־פִיָּהּ:

³ עֲשֵׂה זֹאת אִפּוֹא | בְּנֵי וְהַנְּצֵל כִּי בָאת בְּכַף־רַעָה לְךָ הַתְרַפֵּס וְרַהֲב

רַעִיָּה:

⁴ אֶל־תִּתֵּן שָׁנָה לְעֵינֶיהָ וְתִנּוּמָה לְעַפְּעֶפֶיָּהּ:

⁵ הַנְּצֵל כַּצְּבִי מִיָּד וּכְצַפּוֹר מִיָּד יִקּוּשׁ: פ

⁶ לֶךְ־אֶל־נַמְלָה עֲצֹל רְאֵה דְרִכֶּיהָ וְחֲכָם:

⁷ אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קֶצֶין שֵׁטֵר וּמִשָּׁל:

⁸ תִּכֵּין בְּקִיץ לַחֲמָה אֲגָרָה בְּקֶצֶיר מֵאֲכָלָהּ:

⁹ עַד־מָתִי עֲצֹל | תִּשְׁכַּב מָתִי תִקּוּם מִשְׁנַתָּהּ:

¹⁰ מִמַּעַט שָׁנוֹת מִמַּעַט תִּנּוּמוֹת מִמַּעַט | חֲבֹק יָדַיִם לְשֹׁכֵב:

¹¹ וּבֵא־כְמֵה־לְךָ רֵאשֶׁה וּמַחֲסֵרָה כְּאִישׁ מִגֵּן: פ

¹² אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אֲוֹן הוֹלֵךְ עֲקֹשׂוֹת פֶּה:

¹³ קָרַץ בְּעֵינוֹ מִלֵּל בְּרַגְלוֹ מִרָה בְּאֶצְבָּעֵתָיו:

14 תְּהַפְּכוֹת | בְּלִבּוֹ חָרַשׁ רַע בְּכָל־עֵת מְדַנִּים יִשְׁלַח:
 15 עַל־כֵּן פָּתְאִים יָבוֹא אִידוֹ פָּתַע יִשְׁבֵּר וְאִין מַרְפֵּא: פ
 16 שֵׁש־הַנֶּה שֵׁנָא יְהוּה וְשָׁבַע תּוֹעֲבוֹת נִפְשׁוֹ:
 17 עֵינַיִם רַמּוֹת לְשׁוֹן שֶׁקֶר וְיָדַיִם שִׁפְכוֹת דָּם־נִקְי:
 18 לֵב חָרַשׁ מַחְשְׁבוֹת אֲזוֹן רַגְלִים מְמַהְרֹת לָרוּץ לָרָעָה:
 19 יִפְיַח כְּזָבִים עַד שֶׁקֶר וּמִשְׁלַח מְדַנִּים בֵּין אַחִים: פ
 20 נֶצֶר בְּנֵי מִצּוֹת אֲבִיךָ וְאַל־תִּטְּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ:
 21 קִשְׁרָם עַל־לִבְךָ תָּמִיד עֲנֹדִם עַל־גְּרִגְרֹתֶךָ:
 22 בְּהַתְּהַלְכְּךָ | תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עַלִיךָ וְהַקִּיצוֹת הִיא
 תְּשִׁיחֶךָ:
 23 כִּי גַר מִצּוּה וְתוֹרָה אֹר וְדָרְךָ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר:
 24 לְשִׁמְרֶךָ מֵאִשֶׁת רַע מִחֻלְקַת לְשׁוֹן נִכְרִיָּה:
 25 אַל־תִּחְמַד יִפְיָה בְּלִבְבְּךָ וְאַל־תִּקְחֶךָ בְּעַפְעָפִיָּה:
 26 כִּי בְעַד־אִשָּׁה זֹנָה עַד־כֶּכֶר לַחֵם וְאִשֶׁת אִישׁ נִפֵּשׁ יִקְרָה תְּצוּד: פ
 27 הִיחַתָּה אִישׁ אִישׁ בְּחִיקוֹ וּבִגְדִיו לֹא תִשְׂרַפְנָה:
 28 אִם־יְהִלְךָ אִישׁ עַל־הַגְּחִלִּים וְרַגְלָיו לֹא תִכּוּיְנָה:
 29 כֵּן הִבָּא אֶל־אִשֶׁת רַעְהוּ לֹא יִנְקָה כָּל־הַנִּגַּע בָּהּ:
 30 לֹא־יָבוּזוּ לַגָּנָב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נִפְשׁוֹ כִּי יִרְעֵב:
 31 וְנִמְצָא יִשְׁלַם שְׁבַע־עֶשְׂרִים אֶת־כָּל־הֹזֵן בֵּיתוֹ יִתֵּן:
 32 נֶאֱפָף אִשָּׁה חֶסֶר־לֵב מִשְׁחִית נִפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָה:

- 33 נִגְעֵ-זִקְלוֹן יִמְצֵא וְחִרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה:
- 34 כִּי-קִנְיָהּ חֲמַת-גֹּבֵר וְלֹא-יִחְמֹל בְּיוֹם נִקְם:
- 35 לֹא-יִשָּׂא פָנָיו כָּל-כֹּפֵר וְלֹא-יֵאבֵה כִּי תִרְבֶּה-שָׁחַד: פ
- 7 ¹ בְּנֵי שְׁמֵר אֲמַרְי וּמְצוֹתַי תִּצְפֹּן אֶתְךָ:
- ² שְׁמֵר מְצוֹתַי וְחַיֵּה וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ:
- ³ קִשְׁרָם עַל-אֲצָבְעֶתְיךָ כְּתַבִּים עַל-לוּחַ לְבָבְךָ:
- ⁴ אֲמַר לְחַכְמָה אֶחָתִי אֵת וּמִדַּע לְבִינָה תִקְרָא:
- ⁵ לְשִׁמְרֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָהּ אֲמַרְיָהּ הַחֲלִיקָה:
- ⁶ כִּי בְּחִלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֲשַׁנְּבִי נִשְׁקַפְתִּי:
- ⁷ וְאֶרְאֶה בַּפֶּתָאִים אֲבִינָה בַּבָּנִים נֶעַר חֶסֶר-לֵב:
- ⁸ עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצֵל פְּנֵה וְדַרְךָ בֵּיתָה יִצְעֵד:
- ⁹ בְּנִשְׁפֵּי-בַעֲרָב יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וְאִפְלָה:
- ¹⁰ וְהִנֵּה אִשָּׁה לְקִרְאָתוֹ שֵׁית זֹזְנָה וּנְצַרְתָּ לֵב:
- ¹¹ הַמַּיָּה הִיא וְסִרְרַת בְּבֵיתָה לֹא-יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ:
- ¹² פְּעַם | בַּחוּץ פְּעַם בְּרַחְבּוֹת וְאֲצֵל כָּל-פְּנֵה תֶאֱרָב:
- ¹³ וְהִחֲזִיקָה בּוֹ וּנְשָׁקָה-לוֹ הַעֲזָה פְּנֵיהָ וְתֹאמַר לוֹ:
- ¹⁴ זְבַחִי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלַמְתִּי נְדָרַי:
- ¹⁵ עַל-כֵּן יֵצֵאתִי לְקִרְאָתְךָ לְשַׁחַר פְּנֵיךָ וְאֶמְצָאֲךָ:
- ¹⁶ מִרְבֵּדִים רַבְדֹּתַי עֲרֹשֵׁי חֲטָבוֹת אֶטוֹן מְצָרִים:
- ¹⁷ נִפְתִּי מִשְׁכְּבֵי מֵר אֶהְלִים וְקִנְמוֹן:

18 לְכֹה נִרְוֶה דָּדִים עַד־הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֵהָבִים:
 19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הֶלֶךְ בְּדֶרֶךְ מֵרְחוֹק:
 20 צְרוּר־הַכֶּסֶף לָקַח בִּידוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יבֹּא בֵיתוֹ:
 21 הִטָּתוֹ בְּרַב לְקַחַהּ בְּחֶלֶק שְׁפָתֶיהָ תִּדְיַחְנוּ:
 22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פְּתָאם כְּשׁוֹר אֶל־טַבַּח יבּוֹא וְכַעֲכֹס אֶל־מוֹסֵר אֹוִל:
 23 עַד יִפְלֹחַ חֵץ כְּבִדּוֹ כְּמַהֲרַ צְפוּר אֶל־פֶּח וְלֹא־יִדַּע כִּי־בִנְפֹשׁוֹ הוּא: פ
 24 וְעַתָּה בָּנִים שְׁמַעוּ־לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי־פִי:
 25 אֶל־יִשְׁטְ אֶל־דַּרְכֶיהָ לִבֶּךָ אֶל־תִּתַּע בְּנִתִּיבוֹתֶיהָ:
 26 כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעַצְמִים כָּל־הִרְגֶיהָ:
 27 דַּרְכֶיהָ שָׂאוֹל בֵּיתָהּ יִרְדּוֹת אֶל־חֲדָרֵי־מּוֹת: פ
 8 הֲלֹא־חֲכָמָה תִּקְרָא וְתִבּוֹנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ:
 2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עָלֶי־דֶרֶךְ בַּיִת נְתִיבוֹת נִצְבָה:
 3 לִיד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרַת מְבּוֹא פְתַח־חַיִּים תִּרְנָה:
 4 אֵלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם:
 5 הִבִּינוּ פְתָאִים עֲרָמָה וְכִסְיִלִּים הִבִּינוּ לֵב:
 6 שְׁמַעוּ כִּי־נִגְיָדִים אֲדַבֵּר וּמִפֶּתַח שְׁפָתַי מִישָׁרִים:
 7 כִּי־אָמַת יִהְיֶה חֶכְמִי וְתוֹעֵבַת שְׁפָתַי רָשָׁע:
 8 בְּצַדֵּק כָּל־אִמְרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעַקְשׁ:
 9 כָּלֶם נִכְחִים לַמַּבִּין וַיִּשְׁרִים לְמַצְאֵי דַעַת:
 10 קַחוּ־מוֹסְרֵי וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַת מִחֲרוּץ נִבְחָר:

- 11 כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשׁוּבָהּ:
- 12 אֲנִי־חֲכָמָה שְׁכַנְתִּי עִרְמָה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֶמְצֵא:
- 13 יִרְאֵת יְהוָה שְׁנֵאת רַע גָּאָה וְגֵאוֹן | וְדַרְךְ רַע וּפִי תִהְיֶה כְּפִי תִהְיֶה כְּפִי שְׁנֵאתִי:
- 14 לִי־עֵצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה:
- 15 בֵּי מַלְכִים יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים יִחְקְקוּ צֶדֶק:
- 16 בֵּי שָׂרִים יִשְׁרוּ וְנִדְיָבִים כָּל־שֹׁפְטֵי צֶדֶק:
- 17 אֲנִי אֶהְבֵּיה אֶהָב וּמִשְׁחֲרֵי יִמְצֵאֵנִי:
- 18 עֲשֶׂר־זְכוּבוֹד אֶתִּי הוֹן עֵתְךָ וְצִדְקָה:
- 19 טוֹב פְּרִי מִחֲרוֹץ וּמִפֶּז וְתִבּוֹאתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר:
- 20 בְּאַרְח־צִדְקָה אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט:
- 21 לְהִנְחִיל אֶהְבֵּי | יֵשׁ וְאַצְרִיתֶיהֶם אֶמְלֵא: פ
- 22 יְהוָה קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז:
- 23 מֵעוֹלָם נִסְכַּתִּי מֵרֵאשׁ מִקְדָּמִי־אַרְץ:
- 24 בְּאֵין־תְּהִמּוֹת חוֹלְלֵתִי בְּאֵין מַעֲיִנוֹת נִכְבְּדֵי־מַיִם:
- 25 בְּטָרָם הָרִים הִטְבַּעוּ לִפְנֵי גְבַעוֹת חוֹלְלֵתִי:
- 26 עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוֹצוֹת וְרֵאשׁ עֲפָרוֹת תִּבְּל:
- 27 בְּהִכְנִינוּ שָׁמַיִם שֵׁם אֲנִי בְּחֻקּוֹ חֹג עַל־פְּנֵי תְהוֹם:
- 28 בְּאֶמְצוֹ שְׁחֻקִים מִמַּעַל בְּעִזּוֹ עֵינּוֹת תְהוֹם:
- 29 בְּשׁוֹמְרוֹ לֵאמֹר | חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעֲבְרוּ־פִיו בְּחֻקּוֹ מוֹסְדֵי אֶרֶץ:

30 וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אִמּוֹן וְאֵהִיָּה שְׁעֵשְׁעִים יוֹם | יוֹם מְשַׁחֲקֶת לְפָנָיו
בְּכַל־עֵת:

31 מְשַׁחֲקֶת בְּתַבַּל אֶרְצוֹ וְשַׁשְׁעֵי אֶת־בְּנֵי אָדָם: פ

32 וְעַתָּה בְּנִים שְׁמַעוּ־לִי וְאֲשֵׁרֵי דַרְכֵי יִשְׁמְרוּ:

33 שְׁמַעוּ מוֹסֵר וַחֲכָמוֹ וְאַל־תִּפְרָעוּ:

34 אֲשֵׁרֵי אָדָם שְׁמַעְ לִי לְשִׁקֵּד עַל־דַּלְתֵי יוֹם | יוֹם לְשֹׁמֵר מְזוֹזֹת

פְּתָחֵי:

35 כִּי מִצְאֵי מִצְאֵי חַיִּים וַיִּפֶּק רִצּוֹן מִיְהוָה:

36 וַחֲטָאֵי חַמְס נִפְשׁוּ כָּל־מְשֻׁנְאֵי אֱהָבוּ מוֹת: פ

9 1 חֲכָמוֹת בְּנֵתָה בֵּיתָה חֲצֵבָה עֲמוּדֵיהָ שְׁבַע־הָ:

2 טַבְחָה טַבְחָה מַסְכָּה יֵינָה אֵף עֲרֻכָּה שְׁלַחְנָה:

3 שְׁלַחָה נַעֲרָתֶיהָ תִּקְרָא עַל־גְּפֵי מְרֹמֵי קֶרֶת:

4 מִי־פָתִי יִסֵּר הֵנָּה חֲסֵר־לֵב אִמְרָה לוֹ:

5 לָכוּ לַחֲמוּ בַלְחָמִי וְשִׁתּוּ בֵּין מַסְכָּתִי:

6 עֲזְבוּ פְתָאִים וַחֲיוּ וְאֲשֶׁרוּ בְּדַרְךְ בֵּינָה:

7 יִסֵּר | לֵץ לִקַּח לוֹ קֶלֶז וּמוֹכִיחַ לְרַשָּׁע מוֹמוֹ:

8 אַל־תִּזְכַּח לֵץ פֶּן־יִשְׁנֹאֲךָ הוֹכַח לְחַכְּם וַיִּאֱהָבֶךָ:

9 יִתֵּן לְחַכְּם וַיַּחֲכֵם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וַיִּוֹסֶף לְקַח: פ

10 תַּחֲלֵת חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת קְדוֹשִׁים בֵּינָה:

11 כִּי־בֵי יִרְבוּ יַמִּיד וַיִּוֹסִיפוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים:

- 12 אִם־חֲכָמָה חֲכָמָה לֵךְ וְלִצְתָּ לְבַדְךָ תִּשָּׂא:
- 13 אִשֶּׁת כְּסִילוֹת הִמְיָה פְתִיּוֹת וּבַל־יִדְעָה מָה:
- 14 וּיֵשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָה עַל־כֶּסֶף מְרִמֵי קֶרֶת:
- 15 לְקָרָא לְעִבְרֵי־דָרֶךְ הַמִּישְׁרִים אַרְחוֹתֶם:
- 16 מִי־פָתִי יִסַּר הִנֵּה וַחֲסֵר־לֵב וְאָמְרָה לוֹ:
- 17 מִי־סָגְנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלֶחֶם סֹתְרִים יִנְעִם:
- 18 וְלֹא־יִדַּע כִּי־רַפְּאִים שֵׁם בְּעַמְּקֵי שְׂאוֹל קָרְאִיהָ: פ
- 10 ¹ מְשָׁלִי שְׁלֹמָה פ בֵּן חֲכָם יִשְׁמַח־אֲב וּבֶן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ:
- ² לֹא־יִזְעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצַדִּיקָה תִּצְלֵל מִמּוֹת:
- ³ לֹא־יִרְעִיב יְהוָה נַפֶּשׁ צַדִּיק וְהוֹת רְשָׁעִים יְהִדֶּף:
- ⁴ רֹאשׁ עֲשֵׂה כַּפ־רְמִיָה וַיֵּד חֲרוּצִים תַּעֲשִׂיר:
- ⁵ אֲגַר בְּקִיץ בֵּן מִשְׁכִּיל גִּרְדָּם בְּקֶצֶר בֵּן מִבִּישׁ:
- ⁶ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס:
- ⁷ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב:
- ⁸ חֶמֶס־לֵב יִקַּח מִצּוֹת וְאוֹיֵל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:
- ⁹ הוֹלֵךְ בַּתֵּם יֵלֵךְ בְּטַח וּמִעַקֵּשׁ דִּרְכּוֹ יוֹדַע:
- ¹⁰ קָרַץ עֵיז יִתֵּן עֲצָבַת וְאוֹיֵל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:
- ¹¹ מִקּוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס:
- ¹² שְׁנָאָה תַעֲזוֹרֵר מִדָּנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תִּכְסֶה אֶהְבָּה:
- ¹³ בְּשִׁפְתַי נִבּוֹן תִּמְצָא חֲכָמָה וְשִׁבֵּט לִגּוֹ חֲסֵר־לֵב:

14 חֲכָמִים יִצְפְּנוּ-דַעַת וּפִי-אֲוִיל מִחֲתָה קָרְבָּה:
 15 הֲוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֲזוֹ מִחֲתַת דְּלִים רִישָׁם:
 16 פְּעֻלַּת צְדִיק לְחַיִּים תְּבוֹאֵת רָשָׁע לְחֲטָאֵת:
 17 אֲרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מִתְּעָה:
 18 מִכֶּסֶּה שְׁנָאָה שְׁפִתֵי-שָׁקֵר וּמוֹצֵא דָבָה הוּא כְּסִיל:
 19 בְּרַב דְּבָרִים לֹא יַחְדֵּל-פִּשְׁעוֹ וְחֹשֶׁךְ שְׁפִתָיו מִשְׁכִּיל:
 20 כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צְדִיק לֵב רָשָׁעִים כְּמַעֵט:
 21 שְׁפִתֵי צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים וְאֲוִילִים בַּחֲסֵר-לֵב יִמּוּתוּ:
 22 בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשֶׂיךָ וְלֹא-יֹסֵף עֲצָב עִמָּךְ:
 23 כְּשֹׁחֶזֶק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכָמָה לְאִישׁ תְּבוֹנָה:
 24 מִגּוֹרֵת רָשָׁע הִיא תְּבוֹאֵנוּ וְתֵאֵוֹת צְדִיקִים יִתֵּן:
 25 כְּעֵבֹר סוֹפָה וְאִין רָשָׁע וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם:
 26 כַּחֲמָץ לַשֵּׁיִם וְכַעֲשׂוֹן לְעֵינַיִם כֵּן הָעֵצֶל לְשִׁלְחָיו:
 27 יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרֵנָה:
 28 תּוֹחֲלַת צְדִיקִים שְׂמִיחָה וְתִקְוַת רָשָׁעִים תֵּאֲבֵד:
 29 מִעֲזוֹ לָתֵם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמִחֲתָה לְפַעְלֵי אֱוֹן:
 30 צְדִיק לְעוֹלָם בֵּל-יָמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ-אָרֶץ:
 31 פִּי-צְדִיק יִנּוֹב חֲכָמָה וּלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת תִּכְרַת:
 32 שְׁפִתֵי צְדִיק יִדְעוּן רָצוֹן וּפִי רָשָׁעִים תְּהַפְּכוֹת:
 11 מֵאֲזַנִּי מִרְמָה תּוֹעֵבֶת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רָצוֹנוֹ:

- 2 בֹּא-זֶדוֹן וַיֵּבֵא קִלּוֹן וְאֶת-צְנוּעֵים חֲכָמָה:
- 3 תִּמְתַּת יִשְׂרָאֵל תִּנְחַם וְסִלַּף בּוֹגְדִים וְשָׂדֵם:
- 4 לֹא-יִזְעִיל הֶזֶן בַּיּוֹם עֲבָרָה וְצַדִּיקָה תִּצְלֵל מִמּוֹת:
- 5 צַדִּיקַת תְּמִים תִּישַׁר דְּרָכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע:
- 6 צַדִּיקַת יִשְׂרָאֵל תִּצְלִים וּבִהְיוֹת בְּגָדִים יִלְבְּדוּ:
- 7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֵּאבֵד תִּקְוָה וְתוֹחַלַּת אוֹנִים אֲבָדָה:
- 8 צַדִּיק מִצָּרָה נִחְלָץ וַיֵּבֵא רָשָׁע תַּחֲתָיו:
- 9 בְּפֶה חֲנֹף יִשְׁתַּח רַעְהוּ וּבִדְעַת צַדִּיקִים יִחְלָצוּ:
- 10 בְּטוֹב צַדִּיקִים תִּעֲלֶץ קִרְיָה וּבִאֲבָד רָשָׁעִים רָנָה:
- 11 בְּבִרְכַת יִשְׂרָאֵל תִּרְוֹם קִרְתּוֹ וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָם:
- 12 בְּזֹלְרַעְהוּ חֲסֵר-לֵב וְאִישׁ תְּבוֹנּוֹת יַחֲרִישׁ:
- 13 הוֹלֵךְ רַכִּיל מִגְּלֵה-סוּד וְנֶאֱמַן-רוּחַ מְכַסֶּה דָּבָר:
- 14 בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפֹּל-עַם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
- 15 רַע-יְרוּעַ כִּי-עָרַב זֶר וְשָׂנֵא תִקְעִים בּוֹטַח:
- 16 אֲשֶׁת-חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד וְעָרִיצִים יִתְמַכּוּ-עִשָׂר:
- 17 גִּמְלַל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד וְעֵכָר שְׂאֵרוֹ אֲכַזְרִי:
- 18 רָשָׁע עֲשֵׂה פְעֻלַּת-שָׂקָר וְזָרַע צַדִּיקָה שֹׂכֵר אֶמֶת:
- 19 כֵּן-צַדִּיקָה לְחַיִּים וּמִרְדֵּף רַעַה לְמוֹתוֹ:
- 20 תּוֹעֵבַת יְהוָה עֲקֻשֵׁי-לֵב וְרִצּוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ:
- 21 יָד לַיָּד לֹא-יִנָּקָה רַע וְזָרַע צַדִּיקִים נִמְלֹט:

22 גָּזַם זֶהָב בְּאֵף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טַעַם:
 23 תִּתְּאוֹת צְדִיקִים אֲדָ-טוֹב תִּקְוֹת רְשָׁעִים עֲבָרָה:
 24 יֵשׁ מִפִּזֹּר וְנוֹסֵף עוֹד וְחוֹשֵׁד מִיֵּשֶׁר אֲדָ-לְמַחְסוֹר:
 25 נִפְשָׁ-בִּרְכָה תִּדְשֵׁן וּמְרוֹה גַם-הוּא יוֹרָא:
 26 מִנֶּעַ בֵּר יִקְבְּהוּ לְאֹם וּבִרְכָה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר:
 27 שִׁחַר טוֹב יִבְקֹשׁ רְצוֹן וְדַרְשׁ רַעָה תְּבוֹאֲנוּ:
 28 בּוֹטַח בַּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְכַעֲלָה צְדִיקִים יִפְרָחוּ:
 29 עוֹזֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל-רוּחַ וְעַבְדֵי אֲוִיל לַחֲכָם-לֵב:
 30 פְּרִי-צְדִיק עֵץ חַיִּים וְלִקְחֵ נִפְשׁוֹת חֲכָם:
 31 הֵן צְדִיק בְּאֶרֶץ יִשְׁלַם אֵף כִּי-רָשַׁע וְחוֹטֵא:
 12 אֲהַב מוֹסֵר אֲהַב דַּעַת וְשֵׁנָא תוֹכַחַת בַּעַר:
 2 טוֹב יִפִּיק רְצוֹן מִיְהוָה וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִרְשִׁיעַ:
 3 לֹא-יִכּוֹן אָדָם בְּרָשַׁע וְשֶׁרֶשׁ צְדִיקִים בַּל-יִמּוּט:
 4 אֲשֶׁת-חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָה וְכִרְקַב בַּעֲצֻמוֹתָיו מִבִּישָׁה:
 5 מִחֲשָׁבוֹת צְדִיקִים מִשְׁפָּט תַּחֲבִלוֹת רְשָׁעִים מְרָמָה:
 6 דְּבַרֵי רְשָׁעִים אֲרַב-דָּם וּפִי יִשְׂרִים יִצִּילִם:
 7 הַפּוֹדֵ רְשָׁעִים וְאִינָם וּבֵית צְדִיקִים יַעֲמֹד:
 8 לְפִי-שְׁכָלוֹ יִהְלֵל-אִישׁ וְנַעֲוֶה-לֵב יִהְיֶה לְבוֹז:
 9 טוֹב נִקְלָה וְעַבְדֵי לוֹ מִמֶּתֶכֶּבֶד וְחֲסֵר-לֶחֶם:
 10 יוֹדַע צְדִיק נִפְשׁ בְּהִמָּתוֹ וּרְחַמֵי רְשָׁעִים אֲכַזְרִי:

11 עֲבַד אֲדַמְתוּ יִשְׁבַּע-לֶחֶם וּמְרִדָּף רִיקִים חֲסֵר-לֵב:
 12 חֲמַד רָשָׁע מִצּוֹד רָעִים וְשָׂרָשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן:
 13 בַּפִּשַׁע שׁוֹפְתִים מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק:
 14 מִפְּרִי פִי-אִישׁ יִשְׁבַּע-טוֹב וּגְמוּל יְדֵי-אָדָם יִשׁוּב לוֹ:
 15 דַּרְךְ אֲוִיל יִשָּׂר בְּעֵינָיו וְשִׁמְעַ לְעֵצָה חֲכָם:
 16 אֲוִיל בַּיּוֹם יוֹדַע כֶּעָסוֹ וְכִסֵּה קִלּוֹן עָרוֹם:
 17 יִפִּיחַ אֲמוּנָה יִגִּיד צְדָק וְעַד שְׁקָרִים מִרְמָה:
 18 יֵשׁ בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חָרָב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מִרְפָּא:
 19 שׁוֹפֵת-אֱמֶת תִּכּוֹן לְעַד וְעַד-אֲרָגִיעָה לְשׁוֹן שְׂקָר:
 20 מִרְמָה בְּלֵב-חֲרָשֵׁי רָע וְלִיעֵצִי שְׁלוֹם שְׂמִיחָה:
 21 לֹא-יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל-אֹזֶן וְרָשָׁעִים מִלֵּאֵי רָע:
 22 תּוֹעֵבֶת יְהוָה שׁוֹפֵת־שְׂקָר וְעֹשֵׂי אֲמוּנָה רְצוֹנוֹ:
 23 אָדָם עָרוֹם כִּסֵּה דַעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אֲוִילָת:
 24 יִד-חֲרוּצִים תִּמְשׁוֹל וְרִמְיָה תִּהְיֶה לְמָס:
 25 דֹּאגָה בְּלֵב-אִישׁ יִשְׁחַנָּה וּדְבַר טוֹב יִשְׁמַחֲנָה:
 26 יִתֵּר מִרְעֵהוּ צַדִּיק וְדַרְךְ רָשָׁעִים תִּתְעַם:
 27 לֹא-יִחַרְךָ רִמְיָה צִידוֹ וְהוֹן-אָדָם יִקְרַח חֲרוּץ:
 28 בְּאֲרַח-צְדָקָה חַיִּים וְדַרְךְ נְתִיבָה אֶל-מוֹת:
 13 בֵּן חֲכָם מוֹסֵר אֵב וְלֵץ לֹא-שָׁמַע גְּעֵרָה:
 2 מִפְּרִי פִי-אִישׁ יֹאכַל טוֹב וְנִפְשׁ בַּגְּדִים חֲמָס:

- 3 נִצַּר פִּיּוֹ שִׁמְרֵי נַפְשׁוֹ פֶּשַׁק שְׁפָתָיו מִחֲתָה-לוֹ:
- 4 מִתְּאוּהָ וְאִין נַפְשׁוֹ עֲצָל וְנַפֶּשׁ חֲרָצִים תִּדְשֹׁן:
- 5 דִּבְרֵי-שֶׁקֶר יִשְׁנֵא צְדִיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיַּחֲפִיר:
- 6 צְדָקָה תִּצְרֵר תִּסְדֹּר וְרָשָׁעָה תִּסְלֹף חֲטָאת:
- 7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאִין כָּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רַב:
- 8 כִּפֹּר נַפֶּשׁ-אִישׁ עֲשֹׂרוֹ וְרֵשׁ לֹא-שָׁמַע גְּעָרָה:
- 9 אֹרֶץ-צְדִיקִים יִשְׁמַח וְנֵר רָשָׁעִים יִדְעָד:
- 10 רֶק-בְּזֹדוֹן יִתֵּן מִצָּה וְאֶת-נוֹעְצִים חֲכָמָה:
- 11 הוֹן מִהֶבֶל יִמַּעַט וְקִבֵּץ עַל-יַד יִרְבֶּה:
- 12 תּוֹחֶלֶת מִמִּשְׁכָּה מִחֲלָה-לֵב וְעֵץ חַיִּים תִּאֲוֶה בָּאָה:
- 13 בְּזֹ לְדַבֵּר יִחַבֵּל לוֹ וַיִּרְא מִצְוֶה הוּא יִשְׁלָם:
- 14 תּוֹרַת חֲכָם מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמְקֹשֵׁי מוֹת:
- 15 שֶׁכֶּל-טוֹב יִתְּחַן וְדָרָךְ בְּגֵדִים אֵיתָן:
- 16 כָּל-עֲרוֹם יַעֲשֶׂה בְדַעַת וְכִסִּיל יִפְרֹשׁ אֹלֶת:
- 17 מִלְּאֵךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרַע וְצִיר אֲמוֹנִים מִרְפָּא:
- 18 רֵישׁ וְקִלּוֹן פּוֹרַע מוֹסֵר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יִכְבֵּד:
- 19 תִּאֲוֶה נְהִיָּה תִּעָרֵב לְנַפֶּשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוֹר מִרַע:
- 20 הַלְלוּךְ אֶת-חֲכָמִים וְחֲכָם וְרָעָה כְּסִילִים יִרְוַע:
- 21 חֲטָאִים תִּרְדֹּף רָעָה וְאֶת-צְדִיקִים יִשְׁלֵם-טוֹב:
- 22 טוֹב יִנְחִיל בְּגֵיבָנִים וְצַפּוֹן לְצְדִיק חֵיל חוֹטָא:

23 רב־אֶכֶל גִּיר רֵאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט:

24 חוֹשֶׁךְ שָׁבֵטוֹ שׁוֹנֵא בְּנֹו וְאֶהְבֹּו שְׁחָרוֹ מוֹסֵר:

25 צְדִיק אֶכֶל לְשִׁבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תַּחֲסֵר: פ

14 1 חֲכָמוֹת נְשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֵת בִּידֵיהָ תִהְרָסֶנּוּ:

2 הוֹלֵךְ בַּיִשְׁרוֹ יֵרָא יְהוָה וְנִלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ:

3 בְּפִי־אוֹיֵל חֶטֶר גְּאוּה וְשִׁפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֶם:

4 בְּאֵין אֲלֵפִים אֲבוֹס בָּר וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר:

5 עַד אֲמוֹנִים לֹא יִכְזָב וַיִּפִּיחַ כְּזָבִים עַד שֶׁקֶר:

6 בְּקֶשֶׁלֶךְ חֲכָמָה וְאֵין וְדַעַת לְנַבּוֹן נִקְלָ:

7 לֵךְ מִנְּגֵד לְאִישׁ כָּסִיל וּבַל־יִדְעַת שִׁפְתֵי־דַעַת:

8 חֲכָמַת עָרוֹם הַבִּין דְּרָכָו וְאוֹלֵת כָּסִילִים מְרָמָה:

9 אוֹלִים יִלִּיץ אִשָּׁם וּבִין יִשְׂרָיִם רְצוֹן:

10 לֵב יוֹדַע מֵרַת נַפְשׁוֹ וּבִשְׁמַחְתּוֹ לֹא־יִתְעַרֵב זֶר:

11 בֵּית רְשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֶהֱל יִשְׂרָיִם יִפְרִיחַ:

12 יֵשׁ דְּרֹךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי־אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דְּרָכֵי־מוֹת:

13 גַּם־בְּשִׁחוֹק יִכָּאֵב־לֵב וְאַחֲרֵיתָהּ שְׁמַחַת תּוֹגָה:

14 מִדְּרָכָיו יִשְׁבַע סוּג לֵב וּמַעֲלִיו אִישׁ טוֹב:

15 פִּתִּי יֵאֱמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוֹם יִבִּין לְאִשְׁרוֹ:

16 חֲכָם יֵרָא וְסָר מֵרַע וְכָסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטַח:

17 קַצֵּר־אֵפִים יַעֲשֶׂה אוֹלֵת וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִשְׁנָא:

18 נִחְלוּ פְתָאִים אֹלֶת וְעֲרוּמִים יִכְתְּרוּ דַעַת:
 19 שִׁחוּ רַעִים לְפָנַי טוֹבִים וְרָשָׁעִים עַל־שַׁעְרֵי צַדִּיק:
 20 גַּם־לִרְעֵהוּ יִשְׁנֵא רֶשׁ וְאֶהְבִּי עֲשִׂיר רַבִּים:
 21 בַּז־לִרְעֵהוּ חוּטֵא וּמְחוֹנָן עֲנִיִּים אֲשֶׁרִיו:
 22 הֲלוֹא־יִתְעוּ חֲרָשֵׁי רַע וְחֶסֶד וְאֵמֶת חֲרָשֵׁי טוֹב:
 23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתֵר וּדְבַר־שְׁפָתַיִם אֶדְלֶמְחֶסֶר:
 24 עֲטַרְת חֲכָמִים עֲשָׂרָם אֹלֶת כְּסִילִים אֹלֶת:
 25 מִצִּיל גַּפְשׁוֹת עַד אֵמֶת וּפֶחַ כְּזָבִים מִרְמָה:
 26 בִּירְאֵת יִהְיֶה מִבְּטַח־עֵז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֵה:
 27 יִרְאֵת יִהְיֶה מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמְקֹשֵׁי מוֹת:
 28 בְּרַב־עַם הַדֶּרֶת־מֶלֶךְ וּבְאַפְס לְאִם מְחַתֶּת רְזוֹן:
 29 אַרְךְ אַפִּים רַב־תְּבוּנָה וּקְצָר־רוּחַ מֵרִים אֹלֶת:
 30 חַיֵּי בְּשָׂרִים לֵב מִרְפָּא וּרְקֵב עֲצָמוֹת קִנְאָה:
 31 עֲשִׂק־דָּל חֲרָף עֲשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֲנֹן אֲבִיוֹן:
 32 בְּרַעְתּוֹ יִדְחֶה רָשָׁע וְחֶסֶה בְּמוֹתּוֹ צַדִּיק:
 33 בְּלֵב גְּבוּן תִּנּוּחַ חֲכָמָה וּבִקְרֵב כְּסִילִים תּוֹדַע:
 34 צַדִּיקָה תְּרוּמַס־גּוֹי וְחֶסֶד לְאֲמִים חֲטָאֵת:
 35 רְצוֹן־מֶלֶךְ לְעֶבֶד מִשְׁכִּיל וְעֵבְרָתוֹ תִּהְיֶה מִבִּישׁ:
 15 1 מִעֲנֶה־רֶךְ יִשִּׁיב חֲמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף:
 2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תִּיטִיב דַּעַת וּפִי כְּסִילִים יִבִּיעַ אֹלֶת:

- 3 בְּכֹל־מְקוֹם עֵינַי יְהוּה צְפוֹת רַעִים וְטוֹבִים:
- 4 מִרְפָּא לְשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסִלְף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ:
- 5 אֵיִל יִנְאֵץ מוֹסֵר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרֵם:
- 6 בֵּית צְדִיק חֶסֶן רַב וּבִתְבוּאָת רָשָׁע נֶעְכָּרַת:
- 7 שִׁפְתַי חֲכָמִים יִזְרוּ דַעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן:
- 8 זֶבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְהוּה וּתְפִלַּת יִשְׂרָאֵל רְצוֹנוֹ:
- 9 תּוֹעֵבַת יְהוּה דֶרֶךְ רָשָׁע וּמִרְדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב:
- 10 מוֹסֵר רַע לְעֵזֵב אֶרֶח שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת:
- 11 שְׂאוּל וְאַבְדּוֹן נֶגְדַת יְהוּה אֵף כִּי־לְבוֹת בְּנֵי־אָדָם:
- 12 לֹא יֶאֱהָב־לֵץ הוֹכַח לוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא יִלְדֵ:
- 13 לֵב שִׂמַח יֵיטֵב פָּנִים וּבַעֲצַבַת־לֵב רוּחַ נִכְאָה:
- 14 לֵב נְבוֹן יִבְקֶשׁ־דַעַת וּפְנֵי כְּסִילִים יִרְעָה אֵוֹלֶת:
- 15 כָּל־יָמָי עֵנִי רַעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתָּה תַמִּיד:
- 16 טוֹב־מַעַט בִּירְאֵת יְהוּה מֵאוֹצֵר רָב וּמֵהוֹמָה בּוֹ:
- 17 טוֹב אֶרְחַת יֶרֶק וְאַהֲבֵה־שֵׁם מְשׁוֹר אָבוֹס וְשִׁנְאֵה־בוֹ:
- 18 אִישׁ חֵמָה יִגְרָה מְדוֹן וְאַרְדּ אֲפִים יִשְׁקִיט רֵיב:
- 19 דֶרֶךְ עֲצֵל כְּמִשְׁכַּת חֶדֶק וְאַרְח יִשְׂרָאֵל סִלְלָה:
- 20 בֶן־חֲכָם יִשְׁמַח־אֵב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזָה אָמוֹ:
- 21 אֵוֹלֶת שִׁמְחָה לְחֶסֶר־לֵב וְאִישׁ תְּבוֹנָה יִישַׁר־לְכַת:
- 22 הַפֵּר מִחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרַב יוֹעֲצִים תִּקְוֹם:

23 שְׂמַחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִּיּוֹ וּדְבַר בְּעַתּוֹ מֵה־טוֹב:
 24 אֲרַח חַיִּים לְמַעַלָּה לְמַשְׁכִּיל לְמַעַן סוֹר מִשְׂאוֹל מִטָּה:
 25 בֵּית גָּאִים יִסַּח | יְהוָה וַיַּצֵּב גְּבוּל אֶלְמִנָּה:
 26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רַע וְטְהָרִים אִמְרֵי־נְעָם:
 27 עֲכָר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בַּצֵּעַ וְשׁוֹנֵא מִתַּנַּת יַחִיה:
 28 לֵב צַדִּיק יִהְיֶה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יִבִּיעַ רַעוֹת:
 29 רַחוֹק יְהוָה מִרְשָׁעִים וְתִפְלֹת צַדִּיקִים יִשְׁמַע:
 30 מֵאֲוֵר־עֵינַיִם יִשְׂמַח־לֵב שְׂמוֹעָה טוֹבָה תִּדְשֹׁן־עַצְמוֹ:
 31 אֲזֵן שֹׁמֵעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְיִן:
 32 פּוֹרַע מוֹסֵר מוֹאֵס נִפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵב:
 33 יִרְאֵת יְהוָה מוֹסֵר חֲכָמָה וְלִפְנֵי כְבוֹד עֲנוּה:
 16 1 לְאָדָם מֵעֲרִכֵי־לֵב וּמִיְהוָה מַעֲנֶה לְשׁוֹן:
 2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זָךְ בְּעֵינָיו וְתִכֵּן רוּחוֹת יְהוָה:
 3 גָּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֵׂי־דָּוָד וַיִּכְנֹו מַחְשְׁבֹתֶיךָ:
 4 כָּל פֶּעַל יְהוָה לְמַעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רַעָה:
 5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַה־לֵב יָד לֵיד לֹא יִנְקָה:
 6 בַּחֲסָד וְאֵמֶת יִכַּפֵּר עֲוֹן וּבִירְאֵת יְהוָה סוֹר מִרַע:
 7 בְּרִצּוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אֹיְבָיו יִשְׁלַם אֶתּוֹ:
 8 טוֹב־מַעַט בְּצַדִּיקָה מֵרַב תְּבוֹאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט:
 9 לֵב אָדָם יַחֲשֵׁב דַּרְכּוֹ וַיְהוָה יִכִּין צַעְדּוֹ:

- 10 קָסָם | עַל־שִׁפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו:
- 11 פֶּלֶס | וּמֵאֲזֵנֵי מִשְׁפָּט לִיהוּה מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אֲבִי־כִּיִּם:
- 12 תּוֹעֲבַת מַלְכִּים עֲשׂוֹת רָשָׁע כִּי בַצְּדָקָה יִכּוֹן כֶּסֶף:
- 13 רְצוֹן מַלְכִּים שִׁפְתֵי־צֶדֶק וְדָבָר יִשְׂרָיִם יֶאֱהָב:
- 14 חֲמַת־מֶלֶךְ מִלְּאֲכִי־מוֹת וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרְנָה:
- 15 בְּאֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וְרְצוֹנֹו כַּעֲב מִלְּקוֹשׁ:
- 16 קָנָה־חֲכָמָה מֵה־טוֹב מִחֲרוֹץ וּקְנֹוֹת בְּיָנָה נִבְחַר מִכֶּסֶף:
- 17 מִסֵּלֶת יִשְׂרָיִם סוֹר מֵרַע שִׁמְרֵנִי נִפְשׁוֹ נִצֵּר דֶּרֶכּוֹ:
- 18 לְפָנַי־שֹׁבֵר גְּאוֹן וְלִפְנֵי כְּשָׁלוֹן גְּבַה רוּחַ:
- 19 טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנִיִּים מִחֲלֵק שְׁלָל אֶת־גְּאִים:
- 20 מִשְׁכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצֵא־טוֹב וּבֹטַח בֵּיהוּה אֲשֶׁרִיו:
- 21 לְחַכְּמֵ־לֵב יִקְרָא נְבוֹן וּמִתֵּק שִׁפְתָּיִם יִסִּיף לִקַּח:
- 22 מְקוֹר חַיִּים שִׁכָּל בְּעַלְיוֹ וּמוֹסֵר אֲוִלִּים אֲוִלֶּת:
- 23 לֵב חָכֵם יִשְׁכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שִׁפְתָּיו יִסִּיף לִקַּח:
- 24 צוֹף־דָּבֵשׁ אִמְרֵי־נְעָם מִתּוֹק לְנִפְשׁ וּמִרְפָּא לְעַצְמִ:
- 25 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנַי־אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דֶּרֶכ־יְמוֹת:
- 26 נִפְשׁ עֲמַל עֲמַלָּה לֹו כִּי־אֲכַף עַלְיוֹ פִּיהוּ:
- 27 אִישׁ בְּלִיעַל כָּרָה רַעָה וְעַל־שִׁפְתָּיו כָּאִשׁ צִרְבַּת:
- 28 אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מִדּוֹן וְנִרְגָּז מִפְּרִיד אֱלוֹף:
- 29 אִישׁ חָמֵס יִפְתָּה רַעָהוּ וְהוֹלִיכֹו בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב:

- 30 עֵצָה עֵינָיו לַחֲשֹׁב תִּהְיֶינָה כֹּחַ שְׁפָתָיו כֹּלָה רְעָה:
- 31 עֵטְרֵת תִּפְאֶרֶת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמְצָא:
- 32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגְבוֹר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּכַד עִיר:
- 33 בְּחִיק יוֹטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל וּמִיָּהוּהָ כָּל־מִשְׁפָּטוֹ:
- 17 1 טוֹב פֶּת חֲרֵבָה וְשִׁלּוּה־בָה מִבַּיִת מִלֵּא זְבַח־רִיב:
- 2 עֶבֶד־מִשְׁכִּיל יִמְשַׁל בְּבֶן מִבֵּישׁ וּבִתּוֹךְ אֲחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה:
- 3 מִצָּרָף לִכְסֹף וְכוֹר לְזָהָב וּבַחֲן לְבוֹת יְהוָה:
- 4 מֵרַע מִקְשִׁיב עַל־שִׁפְת־אָזְנוֹ שֶׁקֶר מִזִּין עַל־לְשׁוֹן הַזֹּת:
- 5 לַעֲג לָרֶשׁ חֲרָף עֲשֵׂהוּ שִׁמַּח לְאִיד לֹא יִנְקָה:
- 6 עֵטְרֵת זִקְנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם:
- 7 לֹא־נְאוּהָ לְנָבֵל שִׁפְת־יִתֵּר אֶף כִּי־לִנְדִיב שִׁפְת־שֶׁקֶר:
- 8 אֲבֹן־חֲחֹן הַשֹּׁחַד בְּעֵינָיו בְּעֵלְיוֹ אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְגֹּה יִשְׁכִּיל:
- 9 מִכֶּסֶה־פֶשַׁע מִבִּקֵּשׁ אֲהַבָה וְשִׁנָּה בְּדָבָר מִפְּרִיד אֱלוֹף:
- 10 תַּחַת גְּעֵרָה בְּמִבִּין מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה:
- 11 אֶד־מְרִי יִבְקֶשׁ־רַע וּמִלֵּאֵךְ אֶכְזֹרִי יִשְׁלַח־בוֹ:
- 12 פִּגְזוֹשׁ דָּב שְׁכוֹל בְּאִישׁ וְאֶל־כְּסִיל בְּאוֹלָתוֹ:
- 13 מִשִּׁיב רְעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תִמְיֵשׁ רְעָה מִבַּיִתוֹ:
- 14 פּוֹטֵר מִים רֵאשִׁית מְדוֹן וְלִפְנֵי הַתְּגַלֵּעַ הַרִיב נְטוֹשׁ:
- 15 מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרְשִׁיעַ צְדִיק תּוֹעֵבֶת יְהוָה גַּם־שִׁנְיָהֶם:
- 16 לְמַה־זֶּה מִחִיר בִּיד־כְּסִיל לְקִנּוֹת חֲכָמָה וְלִב־אִזֹּן:

17 בְּכָל־עֵת אֲהַב הָרַע וְאֶח לְצָרָה יוֹלֵד:
 18 אָדָם חֲסֵר־לֵב תּוֹקֵעַ כִּף עָרַב עֲרֻבָה לִפְנֵי רַעְהוּ:
 19 אֲהַב פֶּשַׁע אֲהַב מַצָּה מִגְבִּיָּה פִתְחוֹ מִבֶּקֶשׁ־שֶׁבֶר:
 20 עֵקֶשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנִהְפֵּךְ בְּלִשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרַעְהָ:
 21 יֵלֵד כְּסִיל לְתוֹגָה לוֹ וְלֹא־יִשְׁמַח אָבִי נָבֵל:
 22 לֵב שִׂמַּח יֵיטֵב גֵּהֶה וְרוּחַ נְכָאָה תִיבֶשׁ־גֶרֶם:
 23 שֹׁחַד מַחִיק רָשַׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשְׁפָּט:
 24 אֶת־פְּנֵי מִבִּין חֲכָמָה וְעֵינָי כְּסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ:
 25 כַּעַס לְאָבִיו בֶּן כְּסִיל וְמִמֶּר לְיוֹלְדָתוֹ:
 26 גַּם עֲנוּשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יִשְׁרָ:
 27 חוֹשֵׁךְ אֵמְרָיו יוֹדֵעַ דַּעַת וְקָרָ רֹחַ אִישׁ תְּבוּנָה:
 28 גַּם אוֹיֵל מַחְרִישׁ חֲכָם יַחֲשֵׁב אֵטֶם שְׁפִתָיו נְבוֹן:
 18 1 לְתַאווָה יִבְקֹשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוֹשִׁיָה יִתְגַּלֵּעַ:
 2 לֹא־יַחֲפֹץ כְּסִיל בְּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהַתְגַּלוֹת לְבוֹ:
 3 בְּבוֹא־רָשַׁע בָּא גַם־בוֹז וְעַם־קִלּוֹן חֲרָפָה:
 4 מִמֵּם עֲמָקִים דְּבָרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נִבֵּעַ מִקּוֹר חֲכָמָה:
 5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשַׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט:
 6 שְׁפִתַי כְּסִיל יִבְאוּ בְרִיב וּפְיוֹ לְמַהֲלָמוֹת יִקְרָא:
 7 פִי־כְסִיל מִחֲתָה־לוֹ וְשִׁפְתָיו מוֹקֵשׁ נִפְשׁוֹ:
 8 דְּבָרֵי נִרְגָן כְּמַתְּלֵה־מִים וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בֶטֶן:

9גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית:

10מגדל-עז שם יהוה בוי-רוץ צדיק ונשגב:

11הוץ עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה במשכיתו:

12לפני-שבר יגבה לב-איש ולפני כבוד ענוה:

13משיב דבר בטרים ישמע אולת היא-לו וכלמה:

14רוח-איש יכלכל מחלהו ורוח נבאה מי ישאנה:

15לב נבון יקנה-דעת ואזן חכמים תבקש-דעת:

16מתן אדם ירחיב לו ולפני גדלים ינחנו:

17צדיק הראשון בריבו יבא רעהו וחקרו:

18מדונים ישבית הגורל ובין עצומים יפריד:

19אח נפשע מקרית-עז ומדונים כבריח ארמון:

20מפרי פי-איש תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע:

21מות וחיים ביד-לשון ואהביה יאכל פריה:

22מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהוה:

23תחנונים ידבר-רש ועשיר יענה עזות:

24איש רעים להתרעע ויש אהב דבק מאח:

19¹ טוב-רש הולך בתמו מעקש שפתיו והוא כסיל:

2גם בלא-דעת נפש לא-טוב ואץ ברגלים חוטא:

3אולת אדם תסלף דרכו ועל-יהוה יזעף לבו:

4הוץ יסוף רעים רבים ודל מרעהו יפרד:

5 עַד שְׁקָרִים לֹא יִנְקָה וַיִּפְיַח כְּזָבִים לֹא יִמְלֹט:
 6 רְבִים יַחֲלוּ פְּנֵי-נָדִיב וְכָל-הָרַע לְאִישׁ מִתָּן:
 7 כָּל אַחֲרֵי-רֵשׁ | שֵׁנֵאֵהוּ אָף כִּי מִרְעָהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא-
 הֵמָּה:
 8 קִנְהַלֵּב אֱהָב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לְמִצְאָ-טוֹב:
 9 עַד שְׁקָרִים לֹא יִנְקָה וַיִּפְיַח כְּזָבִים יֵאבֹד: פ
 10 לֹא-נֶאֱוָה לְכַסִּיל תַּעֲנוּג אָף כִּי-לְעַבְדֹ | מְשֻׁל בְּשָׂרִים:
 11 שְׁכָל אָדָם הֶאֱרִיךְ אִפּוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ עֲבַר עַל-פִּנְשֵׁעַ:
 12 נָהֵם בְּכַפִּיר זַעַף מִלֶּךְ וְכֹטֵל עַל-עֵשֶׁב רְצוּנוֹ:
 13 הַיְזוּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֹלֶף טוֹד מְדִינֵי אִשָּׁה:
 14 בֵּית וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמִיְהוּה אִשָּׁה מִשְׁכַּלֶּת:
 15 עֲצֵלָה תַפִּיל תַרְדֵּמָה וּנְפֶשׁ רְמִיָה תִרְעַב:
 16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזָה דְרָכָיו יוֹמֵת:
 17 מְלוּה יְהוּה חוֹנֵן דָּל וְגִמְלוֹ יִשְׁלֵם-לוֹ:
 18 יִסֵּר בְּנֵף כִּי-יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל-הַמִּיתוֹ אֶל-תִּשָּׂא נַפְשׁוֹ:
 19 גָּרַל- חֲמָה נִשְׂא עֲנָשׁ כִּי אִם-תִּצְלִל וְעוֹד תּוֹסֵף:
 20 שְׁמַע עֲצָה וְקַבֵּל מוֹסֵר לְמַעַן תַּחֲכֶם בְּאַחֲרֵיתָהּ:
 21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב-אִישׁ וְעֲצַת יְהוּה הִיא תִקּוּם:
 22 תִּאֲוֹת אָדָם חֲסֵדוֹ וְטוֹב-רֵשׁ מֵאִישׁ כְּזָב:
 23 יִרְאֵת יְהוּה לְחַיִּים וְשִׁבְעַת יָלִין בְּלִי-יִפְקֹד רַע:

24 טָמֵן עֵצֶל יָדוֹ בַּצִּלְחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יִשְׁבְּנָה:
 25 לֵץ תִּכֶּה וּפְתֵי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן יִבִּין דַּעַת:
 26 מִשְׁדָּד־אֵב יִבְרִיחַ אִם בֵּן מִבֵּישׁ וּמַחְפִּיר:
 27 חֲדַל־בְּנֵי לְשֹׁמֵעַ מוֹסֵר לְשִׁגוֹת מֵאֲמַר־דַּעַת:
 28 עַד בְּלִיעֵל יִלִּין מִשְׁפֹּט וּפִי רְשָׁעִים יִבְלַע־אֶזָּן:
 29 נִכּוֹנוּ לַלְצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלָמוֹת לְגוֹ כְּסִילִים:
 20 1 לֵץ הֵיזֵן הֵמָּה שֹׁכֵר וְכֹל־שֹׁגָה בּוֹ לֹא יַחֲכֵם:
 2 נֶהֱם בְּכַפִּיר אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוּ חוֹטֵא נִפְשׁוֹ:
 3 כְּבוֹד לְאִישׁ שֶׁבֶת מְרִיב וְכֹל־אֵוִיל יִתְגַּלַּע:
 4 מִחֲרָף עֵצֶל לֹא־יִחַרֵּשׁ יִשְׁאַל בְּקִצִּיר וְאֵין:
 5 מִים עִמְקִים עֵצָה בְּלֵב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה:
 6 רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חֲסִדוֹ וְאִישׁ אֲמוּנִים מִי יִמְצֵא:
 7 מִתְהַלֵּךְ בְּתִמּוֹ צַדִּיק אֲשֶׁרִי בְנֵיו אַחֲרָיו:
 8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזַרְהַ בְּעֵינָיו כָּל־רַע:
 9 מִי־יֹאמֶר זִכִּיתִי לְבִי טְהַרְתִּי מִחַטָּאתִי:
 10 אָבִן וְאָבִן אֵיפָה וְאֵיפָה תוֹעֵבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם:
 11 גַּם בְּמַעַלְלָיו יִתְנַכֵּר־נַעַר אֶס־זָדָּ וְאֶס־יִשָּׁר פַּעֲלוֹ:
 12 אֵזֶן שֹׁמֵעַת וְעֵין רֹאֶה יְהוָה עֲשֵׂה גַם־שְׁנֵיהֶם:
 13 אֶל־תִּתְּאֶהֱב שְׁנָה פֶן־תִּוְרֵשׁ פִּקַּח עֵינֶיךָ שִׁבְע־לַחֵם:
 14 רַע רַע יֹאמֶר הַקּוֹנֶה וְאֵזֶל לוֹ אִזּוֹ יִתְהַלֵּל:

15 יֵשׁ זֶה־בְּרַב־פְּנִינִים וְכָל־יָקָר שְׁפִת־דַּעַת:
 16 לִקְח־בְּגָדוֹ כִּי־עָרַב זֶר וּבַעַד נְכָרִים חִבְּלָהוּ:
 17 עָרַב לְאִישׁ לֶחֶם שִׁקָּר וְאַחַר יִמְלֵא־פִיהוּ חֲצֵץ:
 18 מִחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִּכּוֹן וּבַתְּחִבְּלוֹת עֲשֵׂה מְלַחְמָה:
 19 גּוֹלָה־סוֹד הוֹלֵךְ רַכִּיל וּלְפָתָה שְׁפָתָיו לֹא תִתְעַרֵּב:
 20 מִקָּלֶל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעֶךָ נָרוֹ בְּאִישׁוֹן חֲשָׁד:
 21 נַחֲלָה מִבְּחֻלַּת בְּרֵאשִׁנָּה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תִבְרָךְ:
 22 אַל־תֹּאמֶר אֲשֶׁלְּמָה־רַע קָנִיָּה לִיהוּהָ וַיִּשַׁע לְךָ:
 23 תוֹעֵבֶת יְהוּהָ אָבִן וְאָבִן וּמֵאֲזַנִּי מֵרֵמָה לֹא־טוֹב:
 24 מִיְהוּהָ מִצַּעֲדֵי־גִבּוֹר וְאָדָם מֵה־יָבִין דְּרַכּוֹ:
 25 מוֹקֵשׁ אָדָם יֵלַע קֶדֶשׁ וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר:
 26 מִזְרָה רְשָׁעִים מִלֶּךְ חָכִים וַיֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפֵן:
 27 נֵר יְהוּהָ נְשִׂמַת אָדָם חֵפֶשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֶטֶן:
 28 חֶסֶד וְאֵמֶת יִצְרוּ־מֶלֶךְ וְסַעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ:
 29 תִּפְאָרֶת בַּחּוֹרִים כָּחֶם וְהִדָּר זְקִנִים שׁוֹיְבָה:
 30 חֲבָרוֹת פָּצַע תִּמְרִיק בְּרַע וּמִכּוֹת חֲדָרֵי־בֶטֶן:
 21 1 פְּלִגְי־מַיִם לְב־מֶלֶךְ בִּיד־יְהוּהָ עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחֲפֹץ יִטְנֶנּוּ:
 2 כָּל־דָּרֶךְ־אִישׁ יִשָּׂר בְּעֵינָיו וְתִכּוֹן לְבוֹת יְהוּהָ:
 3 עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחַר לִיהוּהָ מִזֹּבַח:
 4 רוּם־עֵינַיִם וְרַחֲב־לֵב נֵר רְשָׁעִים חֲטָאת:

5 מִחֲשָׁבוֹת חֲרוֹץ אֶדְ-לְמוֹתֵר וְכַל-אֶן אֶדְ-לְמַחְסוֹר:
6 פֶּעַל אֹצְרוֹת בְּלִשׁוֹן שֶׁקֶר הֶבֶל נִדְף מִבְּקִשֵׁי-מוֹת:
7 שֶׁדְ-רִשְׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט:
8 הַפְּכֶפֶךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזֵר וְזָד יִשְׂר פֶּעַלֹּ:
9 טוֹב לְשֶׁבֶת עַל-פְּנֵת-גַּג מֵאֲשֶׁת מְדִינִים וּבֵית חֶבֶר:
10 נִפְשׁ רִשַׁע אֹתָהּ-רַע לֹא-יִחַן בְּעֵינָיו רַעְהוּ:
11 בְּעִנְשׁ-לֶן יַחֲכֵם-פְּתֵי וּבַהֲשִׁיל לְחַכֵּם יִקְחֵדְעַת:
12 מִשְׁכִּיל צְדִיק לְבֵית רִשַׁע מְסַלֵּף רִשְׁעִים לַרַע:
13 אֵטֵם אֲזֵנוּ מִזַּעֲקַת-דָּל גַּם-הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה:
14 מִתֵּן בְּסֶתֶר יִכְפֶּה-אָף וְשֹׁחַד בְּחֶק חֲמָה עֲזָה:
15 שְׂמִיחָה לְצְדִיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֶעַלִי אֶן:
16 אָדָם תּוֹעָה מִדֶּרֶךְ הַשְּׁכֵל בְּקֵהֵל רַפְּאִים יְנוּחַ:
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֱהָב שְׂמִיחָה אֱהָב יִין-וְשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׂיר:
18 כֶּפֶר לְצְדִיק רִשַׁע וְתַחַת יִשְׂרִים בּוֹגֵד:
19 טוֹב שֶׁבֶת בְּאַרְץ-מְדָבֵר מֵאֲשֶׁת מְדוֹנִים וְכַעֵס:
20 אֹצֵר | נְחָמֵד וְשֶׁמֶן בְּנוֹה חֵכֶם וְכֶסֶל אָדָם יִבְלַעְנוּ:
21 רִדְף צְדָקָה וְחֶסֶד יִמְצֵא חַיִּים צְדָקָה וְכָבוֹד:
22 עִיר גְּבָרִים עֲלֶה חֵכֶם וְיִרֵד עֵז מִבְּטָחָה:
23 שְׂמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שְׂמֵר מִצְרֹת נַפְשׁוֹ:
24 זָד יִהִיר לֶן שְׂמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זְדוֹן:

25 תֵּאֲזַנְתָּ עֵצֶל תְּמִיתָנוּ כִּי־מֵאֲנֹי יָדָיו לַעֲשׂוֹת:
 26 כָּל־הַיּוֹם הַתְּאֵוָה תְּאֵוָה וְצָדִיק יִתֵּן וְלֹא יַחֲשֹׁד:
 27 זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אֵף כִּי־בִזְמָה יְבִיאֲנֹו:
 28 עַד־כְּזָבִים יֵאָבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לִנְצַח יְדַבֵּר:
 29 הֲלֵעַז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיֹשֶׁר הוּא | יִכִּין דְּרָכָיו:
 30 אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין לַעֲזָה לְנַגֵּד יְהוָה: פ
 31 סוֹס מוֹכֵן לַיּוֹם מִלְחָמָה וְלִיהוָה הַתְּשׁוּעָה:
 22 1 נִבְחַר שֵׁם מֵעֶשֶׂר רַב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב:
 2 עֲשִׂיר וְרֵשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כֹלִם יְהוָה:
 3 עָרוֹם | רֵאָה רַעָה וְיִסְתַּר וּפְתִיִם עִבְרוּ וְנִעְנְשׁוּ:
 4 עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת יְהוָה עֶשֶׂר וְכַבּוֹד וְחַיִּים:
 5 צְנִיִם פְּחִים בְּדַרְךְ עֵקֶשׁ שׁוֹמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם:
 6 חֲנֻךְ לְנַעַר עַל־פִּי דְרָכֹו גַם כִּי־יִזְקִין לֹא־יִסּוֹר מִמֶּנָּה:
 7 עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעַבְד לֹזֶה לְאִישׁ מְלוּה:
 8 זֹרַע עוֹלָה יִקְצֹר־ אֹן וְשִׁבֵט עֵבְרָתוֹ יִכְלֶה:
 9 טוֹב־עֵין הוּא יִבְרַךְ כִּי־נָתַן מִלְחָמוֹ לַדָּל:
 10 גֵּרֵשׁ לֵץ וַיֵּצֵא מִדּוֹן וַיִּשְׁבֹּת דִּין וְקִלּוֹן:
 11 אֲהֵב טְהוֹר־ לֵב חֵן שְׁפָתָיו רַעְהוּ מִלֶּךְ:
 12 עֵינָי יְהוָה נִצְרוּ דַעַת וַיִּסְלַף דְּבָרֵי בִגְד:
 13 אֵמַר עֵצֶל אֲרֵי בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחִיבוֹת אֲרָצָח:

14 שוּחָה עֲמָקָה פִּי זָרוֹת זְעוּם יְהוָה יפּוֹל־ שָׁם:
 15 אֲוֹלֹת קְשׁוּרָה בְּלִב־נַעַר שִׁבֵּט מוֹסֵר יִרְחִיקָנָה מִמֶּנּוּ:
 16 עֲשֵׂק דָּל לְהִרְבּוֹת לוֹ נָתַן לְעֲשִׂיר אֶדְ-לְמַחְסוֹר:
 17 הֵט אֲזַנְךָ וּשְׁמַע דְּבַרֵי חֲכָמִים וְלִבְךָ תִּשְׁתִּי לְדַעְתִּי:
 18 כִּי־נַעִים כִּי־תִשְׁמַרְם בְּבִטְנְךָ יִכְנֹו יַחְדָּו עַל־שִׁפְתֶיךָ:
 19 לְהִיּוֹת בֵּיהוָה מִבְּטַחְךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אֶף־אֶתָּה:
 20 הֲלֹא כִתְבֹתִי לָךְ שִׁלְשׁוּם בְּמוֹעֶצַת וְדַעַת:
 21 לְהוֹדִיעֶךָ קִשְׁטֵי אִמְרֵי אֲמֵת לְהַשִּׁיב אֲמָרִים אֲמֵת לְשִׁלְחֶיךָ: פ
 22 אֶל־תִּגְזַל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאֶל־תִּדְכָא עֲנִי בַשַּׁעַר:
 23 כִּי־יְהוָה יִרִיב רִיבָם וְקִבַּע אֶת־קִבְעֵיהֶם נִפְשׁ:
 24 אֶל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אֶף וְאֶת־אִישׁ חִמּוֹת לֹא תִבּוֹא:
 25 פְּוֹת־אֶלֶף אֲרַחְתּוּ וְלִקְחַת מוֹקֵשׁ לְנִפְשֶׁךָ:
 26 אֶל־תִּהְיֶה בְּתִקְעֵי־כַף בְּעַרְבִים מִשְׁאוֹת:
 27 אִם־אִין־לָךְ לְשִׁלְם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶיךָ:
 28 אֶל־תִּסַּג גְּבוֹל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ:
 29 חֲזִיתָ אִישׁ | מָהִיר בְּמִלֵּאכָתּוֹ לְפָנֵי־מַלְכִים יִתְיַצֵּב בַּל־יִתְיַצֵּב לְפָנֶי
 חֲשָׁכִים: פ

23¹ כִּי־תִשָּׁב לְלַחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בֵּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ:
 2² וְשִׁמַּת שֹׁכֵן בְּלַעַךְ אִם־בַּעַל נִפְשׁ אֶתָּה:
 3³ אֶל־תִּתְאוּ לְמִטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לָחַם כְּזָבִים:

4 אֶל־תִּיגַע לַהֲעֲשִׂיר מִבִּינְתֶךָ חֶדְלִי:

5 הַתַּעֲוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאַיִנָּנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְּנַפִּים כְּנֹשָׁר וְעִיף

הַשָּׁמַיִם: פ

6 אֶל־תִּלְחֹם אֶת־לֶחֶם רַע עֵיִן וְאֶל־תִּתְאֹ לְמִטְעַמְתִּיו:

7 כִּי | כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנִפְשׁוֹ כֶּן־הוּא אֹכֵל וְשָׂתָה יֹאמֵר לָךְ וְלִבּוֹ בַל־עֲמָדָ:

8 פִּתְחֵךְ־אֲכַלְתָּ תִקְיֹאֲנָה וְשַׁחַת דְּבַרְיֶךָ הַנְּעִימִים:

9 בְּאֲזְנֵי כַסִּיל אֶל־תִּדְבַר כִּי־יְבוֹז לְשֹׁכֵל מִלִּיךָ:

10 אֶל־תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם וּבְשִׂדֵי יְתוּמִים אֶל־תִּבְאָ:

11 כִּי־גֹאֲלָם חֲזַק הוּא־יְרִיב אֶת־רִיבֵם אֲתֶךָ:

12 הַבִּיָּאָה לְמוֹסֵר לִבֶּךָ וְאֲזַנֶּךָ לְאִמְרֵי־דַעַת:

13 אֶל־תִּמְנַע מִנְעֵר מוֹסֵר כִּי־תִכְנַע בְּשֹׁבֵט לֹא יָמוּת:

14 אֶתָּה בְּשֹׁבֵט תִכְנַע וְנִפְשׁוֹ מִשְׂאוֹל תִּצְעִל:

15 בְּנֵי אִם־חֲכָם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לְבִי גַם־אֲנִי:

16 וְתַעֲלֹזְנָה כְּלִיזֹתִי בְּדַבַּר שְׂפִתֶיךָ מִיִּשְׂרָאֵל:

17 אֶל־יִקְנֶא לִבֶּךָ בַּחֲטָאִים כִּי אִם־בִּירְאֵת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם:

18 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֹתֶךָ לֹא תִכְרַת:

19 שְׁמַע־אֶתָּה בְּנֵי וְחֲכָם וְאַשֶׁר בְּדַרְךָ לִבֶּךָ:

20 אֶל־תִּהְיֶה בְּסִבְאֵי־יִין בְּזִלְלִי בְשׂוֹר לְמוֹ:

21 כִּי־סִבָּא וְזוּלָל יוֹרֵשׁ וְקָרְעִים תִּלְבִּישׁ נוֹמָה:

22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יִלְדֶךָ וְאֶל־תִּבּוֹז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ:

23 אִמֶת קִנְיָה וְאַל־תִּמְכַר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִינָה:
 24 גּוֹל יְגוֹל אָבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וַיִּשְׁמַח בּוֹ:
 25 וַיִּשְׁמַח־אֲבִיךָ וְאַמֶּךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ:
 26 תִּנְהַבְנֵי לִבְךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְרָכַי תִּרְצָנָה:
 27 כִּי־שׁוֹחָה עֲמַקָּה זֹנָה וּבְאֵר צָרָה נִכְרִיָּה:
 28 אֶף־הִיא כִּחְתָּךְ תִּאָּרֵב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסֶף:
 29 לְמִי אֲוִי לְמִי אָבִוִי לְמִי מְדוֹנִים | לְמִי שֵׁיחַ לְמִי פְצָעִים חֲנָם לְמִי
 חֲכָלְלוֹת עֵינַיִם:
 30 לְמֵאחֲרֵים עַל־הַיִּזָּן לְבָאִים לַחֲקֹר מִמֶּסֶךְ:
 31 אַל־תִּירָא יִזָּן כִּי יתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בְּכִיס עֵינָו יִתְהַלֵּךְ בְּמִישְׁרֵים:
 32 אַחֲרֵיתוֹ כִּנְחָשׁ יִשֶׁךְ וּכְצַפְעֵנִי יִפְרֹשׁ:
 33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זְרוֹת וְלִבְךָ יִדְבֹר תִּהְפְּכוֹת:
 34 וְהִיִּית כְּשֹׁכֵב בְּלִבִּים וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חֲבֵל:
 35 הַכּוֹנֵי בַל־חֲלִיתִי הֶלְמוּנִי בַל־יִדְעֵתִי מִתִּי אֶקִּיץ אוֹסִיף אֲבַקֶּשְׁנוּ עוֹד:
 24 1 אַל־תִּקְנֵא בְּאֲנָשֵׁי רַעָה וְאַל־תִּתְּאוּ לַהֲיוֹת אֲתָם:
 2 כִּי־שֹׁד יִהְיֶה לָבָם וְעַמָּל שִׁפְתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה:
 3 בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַוֵּן:
 4 וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֵאוּ כָּל־הוֹן יִקָּר וְנָעִים:
 5 גְּבַר־חָכָם בַּעֲזוֹ וְאִישׁ־דָּעַת מְאֵמֶץ־כַּח:
 6 כִּי בַתְּחִבְלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:

7 רָאמוֹת לְאִוִּיל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ:
 8 מִחֲשֵׁב לְהִרְעֵ לֹו בַּעַל־מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
 9 זְמַת אִוִּלֹת חֲטָאת וְתוֹעֵבַת לְאָדָם לֵץ:
 10 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כַּחֲכָה :
 11 הֵצֵל לְקַחִים לַמּוֹת וּמָטִים לְהֶרֶג אִם־תִּחְשׂוּךְ:
 12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יִדְעֵנוּ זֶה הִלְא־תִכֵּן לְבוֹת | הוּא־יִבִּין וְנִצֵּר גִּפְשֶׁךָ
 הוּא יִדַע וְהִשִּׁיב לְאָדָם כִּפְעֵלוֹ:
 13 אֲכַל־בְּנֵי דְבַשׁ כִּי־טוֹב וְנִפְתַּת מִתּוֹק עַל־חֲכָךְ:
 14 כֵּן | דַּעַה חֲכָמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מִצָּאתָ וַיֵּשׁ אַחֲרֶיךָ וְתִקְוֹתֶךָ לֹא

תְּכַרְתַּ: פ

15 אֶל־תִּתְאַרְבֵּ רַשָׁע לְנֹוה צַדִּיק אֶל־תִּשְׁדַּד רַבְצוֹ:
 16 כִּי שָׁבַע | יִפּוֹל צַדִּיק וְקָם וְרַשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בְרַעָה:
 17 בְּנִפְלֹ אוֹיְבֶיךָ אֶל־תִּשְׁמַח וּבְכַשְׁלוֹ אֶל־יִגַּל לְבָבֶךָ:
 18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהִשִּׁיב מֵעֲלָיו אִפּוֹ:
 19 אֶל־תִּתְחַר בַּמַּרְעִים אֶל־תִּקְנֵא בְרַשָׁעִים:
 20 כִּי | לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֶיךָ לְרַע נָר רַשָׁעִים יִדְעֶךָ:
 21 יִרְאֶתְיָהוּהָ בְּנֵי וּמִלֶּךְ עִם־שׂוֹנִים אֶל־תִּתְעַרְבֵּ:
 22 כִּי־פִתְאֹם יִקּוּם אִידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדַע: ס
 23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֹּר־פָּנִים בְּמִשְׁפַּט בַּל־טוֹב:
 24 אֹמְרִ | לְרַשָׁע צַדִּיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים יִזְעַמוּהוּ לְאֻמִּים:

25 וְלִמְוֹכִיחִים יִנְעַם וְעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בְרַכַּת־טוֹב:
 26 שְׁפָתַיִם יִשַׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נֹכְחִים:
 27 הֲכֵן בַּחוּץ | מְלֹאכְתָּךְ וְעִתְדָה בַשָּׂדֶה לְךָ אַחֲרַי וּבְנִיתָ בֵּיתְךָ: פ
 28 אֲלֹתַי עֲדַחֲנָם בְּרַעַךְ וְהִפְתִּיתָ בַשְּׁפָתֶיךָ:
 29 אֲלֹת־אִמֶּר בְּאִשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵן אַעֲשֶׂה־לוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ כַּפְעָלוֹ:
 30 עַל־שָׂדֶה אִישׁ־עֲצַל עֲבַרְתִּי וְעַל־כָּרֶם אָדָם חִסַּר־לֵב:
 31 וְהִנֵּה עֲלָה כְּלוֹ | קַמְשָׁנִים כֶּסֶף פָּנִיו חֲרָלִים וְגָדָר אֲבָנָיו נֶהְרָסָה:
 32 וְאֶחֱזָה אֲנֹכִי אִשִּׁית לְבִי רְאִיתִי לְקַחְתִּי מוֹסֵר:
 33 מְעַט שָׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט | חֲבֵק יָדַיִם לְשֹׁכֵב:
 34 וּבֵאֵמֶת־הִלֵּךְ רִישׁךָ וּמַחֲסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מִגֹּן: פ
 25 1 גַּם־אֵלֶּה מְשָׁלִי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשָׁיו | חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה:
 2 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֶקֶר דְּבָר:
 3 שָׁמַיִם לְרוּם וָאָרֶץ לְעֵמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֶקֶר:
 4 הִגּוּ סִיגִים מִכֶּסֶף וַיֵּצֵא לַצַּרְףּ כְּלִי:
 5 הִגּוּ רִשַׁע לְפָנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בַּצֶּדֶק כֶּסֶף־אֹז:
 6 אֲלֹת־תְּהַדָּר לְפָנֵי־מֶלֶךְ וּבְמִקּוֹם גְּדָלִים אֲלֹת־תַּעֲמֹד:
 7 כִּי טוֹב אֲמַר־לְךָ עֲלָה הִנֵּה מִהַשְּׁפִילָךְ לְפָנֶי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינַיִךְ:
 8 אֲלֹת־תֵּצֵא לָרֹב מֵהָר פֶּן מֵה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכָּלִים אֶתְךָ רַעַךְ:
 9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רַעַךְ וְסוּד אַחֲרַי אֲלֹת־תִּגְלֹ:
 10 פֶּן־יִחְסְדֶךָ שִׁמְעַ וְדַבַּתְךָ לֹא תָשׁוּב:

- 11 תִּפְוַחֵי זֶהָב בְּמִשְׁכֵּי־וֹת כֶּסֶף דָּבָר דָּבָר עַל־אִפְנָיו:
- 12 נָזַם זֶהָב וַחֲלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חָכֶם עַל־אֶזְן שְׁמֵעַת:
- 13 כְּצִנֹּת־שֶׁלֶג | בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשַׁלְּחוֹ וְנִפֶּשׂ אֲדָנָיו יָשִׁיב: פ
- 14 נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגִשְׁם אֵין אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקָר:
- 15 בְּאֶרֶץ אֲפִים יִפְתָּה קָצִין וְלִשׁוֹן רָכָה תִּשְׁבַּר־גֶּרֶם:
- 16 דְּבַשׁ מִצֵּאת אֶכֶל דִּיךָ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנֵנוּ וְהִקֵּאתוֹ:
- 17 הִקָּר רִגְלֶךָ מִבֵּית רַעֲךָ פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ וְשִׁנְאֶךָ:
- 18 מִפִּיךָ וַחֲרַב וַחֵץ שֶׁנוֹן אִישׁ עֲנֶה בְּרַעְיוֹ עַד שָׁקָר:
- 19 שֵׁן רַעַה וְרִגְלֵ מוֹעֵדֶת מִבְּטַח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה:
- 20 מִמְּעֵדָה בְּגֹד | בְּיוֹם קָרָה חֲמֵץ עַל־נֶתֶר וְשֵׁר בְּשׂוֹרִים עַל לְבַרְעֵ: פ
- 21 אִם־רַעֲב שִׁנְאֶךָ הֶאֱכַלְהוּ לֶחֶם וְאִם־צָמְא הִשְׁקָהוּ מֵיִם:
- 22 כִּי גַחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל־רֵאשׁוֹ וְיִהְיֶה יִשְׁלֵם־לְךָ:
- 23 רוּחַ צְפוֹן תִּחְוֵלֵל גִּשְׁם וּפְנִים נְזַעְמִים לִשׁוֹן סִתָּר:
- 24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פְּנֵת־גֶּג מֵאִשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית חֶבֶר:
- 25 מֵיִם קָרִים עַל־נִפְשׁ עֵיפָה וְשִׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק:
- 26 מֵעֵין גִּרְפֵּשׁ וּמִקּוֹר מִשְׁחַת צְדִיק מִט לִפְנֵי־רִשְׁעֵ:
- 27 אֲכַל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב וַחֲקָר כְּבֹדִם כְּבוֹד:
- 28 עֵיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעֲצָר לְרוּחוֹ:
- 26 1 בְּשֶׁלֶג | בְּקִיץ וּכְמִטָּר בְּקָצִיר כֵּן לֹא־נֶאֱוָה לְכַסִּיל כְּבוֹד:
- 2 כְּצִפּוֹר לְנוֹד כְּדָרוֹר לְעוֹף כֵּן קָלֵלֶת חֲנֹם לֹא תִבָּא:

- 3 שׁוֹט לְסוֹס מִתַּג לַחֲמֹר וְשָׁבֵט לָגוֹ כְּסִילִים:
- 4 אֶל־תֵּעַן כְּסִיל כְּאֹלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לוֹ גַּם־אֶתָּה:
- 5 עֵנָה כְּסִיל כְּאֹלְתּוֹ פֶּן־יְהִיָּה חֲכָם בְּעֵינָיו:
- 6 מִקְצֵה רַגְלִים חֲמֵס שֶׁתָּה שֶׁלַח דְּבָרִים בַּיַּד־כְּסִיל:
- 7 דִּלְיוֹ שְׁקִים מִפֶּסַח וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים:
- 8 כְּצִרֹר אָבֵן בְּמַרְגָּמָה כִּן־נֹתֵן לְכְסִיל כְּבוֹד:
- 9 חוֹחַ עֲלֵה בַיַּד־שְׁכֹר וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים:
- 10 רַב מְחוֹלְל־כָּל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים:
- 11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאֹלְתּוֹ:
- 12 רְאִיתָ אִישׁ חֲכָם בְּעֵינָיו תִּקְוֶה לְכְסִיל מִמֶּנּוּ:
- 13 אָמַר עֲצֵל שַׁחַל בְּדַרְדָּר אֲרִי בֵּין הַרְחָבוֹת:
- 14 הִדְלֹת תִּסּוֹב עַל־צִירָה וְעֲצֵל עַל־מִטָּתוֹ:
- 15 טֹמֵן עֲצֵל יָדוֹ בַּצִּלְחַת נְלֹאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו:
- 16 חֲכָם עֲצֵל בְּעֵינָיו מִשְׁבֹּעָה מְשִׁיבֵי טַעַם:
- 17 מִחֲזִיק בְּאֲזֵנֵי־כֶלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רֵיב לֹא־לוֹ:
- 18 כַּמִּתְלַהֲלֵה הַיָּרֵה זִקִּים חֲצִים וּמוֹת:
- 19 כִּן־אִישׁ רַמָּה אֶת־רַעְהוֹ וְאָמַר הֲלֹא־מִשְׁחַק אָנִי:
- 20 בְּאַפָּס עֲצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתַּק מְדוֹן:
- 21 פָּחַם לְגַחְלִים וְעֲצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים לְחִרְחֵר־רֵיב: פ
- 22 דְּבָרֵי נִרְגָּן כַּמִּתְלַהֲמִים וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בֶטֶן:

23 כֶּסֶף סִיגִים מִצַּפָּה עַל־חֶרֶשׁ שְׁפָתַיִם דְּלֻקִּים וְלִב־רָע:

24 בְּשִׁפְתוֹ יִנְכַּר שׁוֹנֵא וּבִקְרָבוֹ יִשִּׁית מְרֵמָה:

25 כִּי־יִחַנֵּן קוֹלוֹ אֶל־תְּאֲמֹנ־בוֹ כִּי שִׁבַּע תּוֹעֲבוֹת בְּלִבּוֹ:

26 תִּכְפֹּסָה שׁוֹנֵאָה בְּמִשְׁאֹן תִּגְלָה רַעְתּוֹ בְּקֶהֱל:

27 כָּרָה־שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגִלְלֵל אָבֶן אֱלִיוֹ תִּשׁוּב:

28 לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׁנֵא דַכּוֹ וּפֶה חֶלֶק יַעֲשֶׂה מִדַּחָה:

27 ¹ אֶל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מַחַר כִּי לֹא־תִדַּע מֶה־יֵלֵד יוֹם:

² יִהְלֶלְךָ זֶר וְלֹא־פִיךָ נִכְרִי וְאֶל־שִׁפְתֶיךָ:

³ כַּבֵּד־אָבֶן וְנִטְלֵה חֹחַל וְכַעַס אָוִיל כַּבֵּד מִשְׁנִיָּהִם:

⁴ אֲכַזְרִיּוֹת חֲמָה וְשֹׁטֵף אָף וּמִי יַעֲמֵד לִפְנֵי קִנְאָה:

⁵ טוֹבָה תּוֹכַחַת מִגְלָה מֵאֲהָבָה מִסְתַּרְתּ:

⁶ נְאֻמִּים פְּצְעֵי אוֹהֵב וְנִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא:

⁷ נִפְשׁ שְׁבַעַה תִּבּוֹס נֶפֶת וְנִפְשׁ רְעִבָה כֹּל־מֶר מִתּוֹק:

⁸ כְּצַפּוֹר נִוֹדַדַת מִן־קִנְיָה בֶן־אִישׁ נִוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ:

⁹ שִׁמּוֹן וְקִטְרֵת יִשְׁמַח־לֵב וּמִתֶּק רְעֵהוּ מִעֲצַת־נִפְשׁ:

¹⁰ רַעֲדָה וְרַעָה אָבִיךָ אֶל־תִּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אֶל־תִּבּוֹא בְּיוֹם אִידֶךָ טוֹב

שֶׁכֶן קָרוֹב מֵאָח רַחוֹק:

¹¹ חֲכָם בְּנֵי וְשִׂמַח לְבִי וְאֲשִׁיבָה חֶרְפִי דָבָר:

¹² עֵרוֹם רֵאָה רַעָה נִסְתָּר פְּתָאִים עֲבָרוּ נַעֲנִשׁוּ:

¹³ קַח־בְּגָדוֹ כִּי־עֲרַב זֶר וּבַעַד נִכְרִיָּה חִבְּלָהוּ:

14 מְבַרְךָ יְרֵעָהוּ | בְּקוֹל גְּדוֹל בַּבְּקָר הַשָּׁכִים קָלְלָה תַחֲשָׁב לוֹ:
 15 דִּלְךָ טוֹרַד בְּיוֹם סִגְרִיר וְאַשְׁת מְדוֹנִים נִשְׁתוּה:
 16 צַפְנִיָּה צַפְנֵרוּחַ וְשִׁמֹן יְמִינוֹ יִקְרָא:
 17 בְּרֹזֶל בְּבְרֹזֶל יַחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנִירֵעָהוּ:
 18 נִצֵּר תֵּאָנָה יֹאכֵל פְּרִיָּה וְשֹׁמֵר אֲדָנָיו יִכְבֹּד:
 19 כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים בֵּן לְבֵה־אָדָם לְאָדָם:
 20 שְׂאוּל וְאַבְדָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה:
 21 מִצָּרְף לְכֶסֶף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לְפִי מִהֲלָלוּ:
 22 אִם תִּכְתּוֹשׁ-אֶת-הָאָוִיל | בַּמִּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הַרִיפּוֹת בַּעֲלֵי לֹא-תִסּוֹר
 מִעֲלִיו אֲוֹלְתוֹ: פ
 23 יָדַע תִּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שֵׁית לְבָךְ לְעֵדְרִים:
 24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֶסֶן וְאִם-נִזֹּר לְדוֹר וְדוֹר:
 25 גִּלְהָה חֲצִיר וְנִרְאָה-דִּשָׂא וְנֹאֶסְפוּ עֲשֻׁבוֹת הַרִים:
 26 כְּבָשִׂים לְלִבּוֹשֶׁךָ וּמַחִיר שְׂדֵה עֲתוּדִים:
 27 וְדִי | חֵלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ לְלַחֵם בֵּיתְךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:
 28 1 נִסּוּ וְאִין-רִדְף רָשַׁע וְצַדִּיקִים כַּכֶּפִיר יִבְטַח:
 2 בַּפֶּשַׁע אֶרֶץ רַבִּים שָׁרִיָּה וּבְאָדָם מִבֵּין יָדַע כֵּן יֶאֱרִיד:
 3 גָּבֵר רֵשׁ וְעַשֵּׂק דָּלִים מִטֵּר סַחֵף וְאִין לַחֵם:
 4 עֲזִבֵי תוֹרָה יִהְלָלוּ רָשַׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם: פ
 5 אֲנִישֵׁי-רַע לֹא-יִבְיָנוּ מִשֶּׁפֶט וּמִבְקָשֵׁי יְהוָה יִבְיָנוּ כָל:

- 6 טוֹב־רֵשׁ הוֹלֵךְ בְּתִמּוֹ מֵעֵקֶשׁ דְּרָכִים וְהוּא עֹשִׂיר:
- 7 נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מִבֵּין וְרָעָה זֹלְלִים יְכַלִּים אָבִיו:
- 8 מְרַבֶּה הוֹנוֹ בְּנִשְׁךְ וּבִתְרִבִּית לְחוֹנֵן דְּלִים יִקְבְּצֵנוּ:
- 9 מִסִּיר אֲזָנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם־תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה:
- 10 מִשְׁגָּה יִשְׂרָאֵלִים | בְּדַרְךְ רָע בְּשָׁחוֹתוֹ הוּא־יִפּוֹל וְתַמִּימִים יִנְחָלוּ־טוֹב:
- 11 חֲכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עֹשִׂיר וְדָל מִבֵּין יַחְקֻרְנוּ:
- 12 בַּעֲלֹץ צְדִיקִים רַבָּה תִּפְאַרֶת וּבָקוּם רְשָׁעִים יַחֲפֹשׂ אָדָם:
- 13 מִכֶּסֶה פִּשְׁעָיו לֹא יִצְלִיחַ וּמוֹדָה וְעִזָּב יִרְחָם:
- 14 אֲשֶׁר־י אָדָם מִפֶּחַד תִּמִּיד וּמִקְשָׁה לְבָבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה:
- 15 אֲרִי־נָהִים וְדָב שׁוֹקֵק מִשָּׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל:
- 16 נִגִּיד חֶסֶר תִּבּוֹנוֹת וְרַב מֵעֲשִׂקוֹת שְׂנָאֵי בָצַע יֲאָרִיךְ יָמִים: פ
- 17 אָדָם עֹשֶׂק בְּדָם־נַפֶּשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אֶל־יִתְמֻכּוֹבוֹ:
- 18 הוֹלֵךְ תַּמִּים יוֹשֵׁעַ וְנִעְקָשׁ דְּרָכִים יִפּוֹל בְּאַחַת:
- 19 עֲבָד אֲדָמְתוֹ יִשְׁבַּע־לֶחֶם וּמְרַדֵּף רִקִּים יִשְׁבַּע־רִישׁ:
- 20 אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב־בְּרָכוֹת וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקָה:
- 21 הִפְר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֵר:
- 22 נִבְהַל לַהוֹן אִישׁ רָע עֵין וְלֹא־יָדַע כִּי־חֶסֶר יִבְאֵנוּ:
- 23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן יִמְצֵא מִמַּחֲלִיק לְשׁוֹן:
- 24 גּוֹזֵל | אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין־פֶּשַׁע חֵבֵר הוּא לְאִישׁ מִשְׁחִית:
- 25 רַחֲב־נַפֶּשׁ יִגְרָה מִדּוֹן וּבוֹטַח עַל־יְהוָה יִדְשֵׁן:

- 26 בּוֹטַח בְּלִבּוֹ הוּא כְּסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחִכְמָה הוּא יִמְלֹט:
- 27 נֹתֵן לֶרֶשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעֲלִים לְעֵינָיו רַב־מְאֲרוֹת:
- 28 בְּקוֹם רְשָׁעִים יִסְתֵּר אָדָם וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צַדִּיקִים:
- 29 1 אִישׁ תּוֹכַחֹת מִקְּשָׁה-עֲרָף פָּתַע יִשְׁבֵּר וְאֵין מַרְפֵּא:
- 2 בְּרַבּוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעַם וּבְמִשְׁלַל רְשָׁע יֵאָנַח עַם:
- 3 אִישׁ-אֱהָב חֲכָמָה יִשְׂמַח אָבִיו וְרַעָה זֹנוֹת יֶאֱבֹד-הוֹן:
- 4 מִלֶּךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרָסְנָה:
- 5 גֹּבֵר מִחֲלִיק עַל-רַעְהוֹ רְשָׁת פּוֹרֵשׁ עַל-פְּעַמָּיו:
- 6 בְּפִשַׁע אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יֵרוֹן וְשִׂמְחָה:
- 7 לֵידַע צַדִּיק דֵּין דָּלִים רְשָׁע לֹא-יִבִּין דַּעַת:
- 8 אֲנָשִׁי לְצוֹן יִפִּיחוּ קִרְיָה וְחֲכָמִים יִשִּׁיבוּ אָף:
- 9 אִישׁ-חֲכָם נִשְׁפָּט אֶת-אִישׁ אֹיִל וְרָגַז וְשָׁחַק וְאֵין נַחַת:
- 10 אֲנָשִׁי דָמִים יִשְׁנְאוּ-תֵם וַיִּשְׁרִים יִבְקָשׁוּ נַפְשׁוֹ:
- 11 כָּל-רוּחוֹ יוֹצִיא כְּסִיל וְחֲכָם בְּאַחוֹר יִשְׂבַּחְנָה:
- 12 מִשְׁלַל מִקְּשִׁיב עַל-דְּבַר-שֶׁקֶר כָּל-מִשְׁרָתוֹ רְשָׁעִים:
- 13 רֵשׁ וְאִישׁ תְּכַבִּים נִפְגְּשׁוּ מֵאִיר-עֵינָי שְׁנִיָּהֵם יְהוּה:
- 14 מִלֶּךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דָּלִים כְּסֵאוֹ לְעַד יִכּוֹן:
- 15 שֶׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲכָמָה וְנֶעַר מְשַׁלַּח מִבֵּיט אָמוֹ:
- 16 בְּרַבּוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה-פִּשַׁע וְצַדִּיקִים בְּמִפְּלֹתָם יִרְאוּ:
- 17 יִסֵּר בְּנֶדֶךְ וַיִּנְיַחַד וַיִּתֵּן מַעֲדָנִים לְנַפְשׁוֹ: פ

18 בְּאֵין חִזּוֹן יִפְרַע עִם וְשָׁמַר תּוֹרָה אֲשֶׁר־הוּ׃
 19 בְּדַבְרִים לֹא־יִוָּסֵר עַבְדְּ כִּי־יִבִין וְאֵין מַעֲנָה׃
 20 חִזִּיתַי אִישׁ אֵץ בְּדַבְרָיו תִּקְוָה לְכֶסֶל מִמֶּנּוּ׃
 21 מִפִּנֵּק מַנְעֵר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מִגּוֹן׃
 22 אִישׁ־אֶף יִגְרֶה מְדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־פֶּשַׁע׃
 23 גְּאֻת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ וּשְׁפִלְרוּחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד׃
 24 חוֹלֵק עִם־גָּנֵב שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ אֱלֹהִים יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד׃
 25 חֲרָדַת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבּוֹטֵחַ בֵּיהוָה יִשְׁגֵּב׃
 26 רַבִּים מִבְּקָשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל וּמִיְהוָה מִשְׁפֹּט־אִישׁ׃
 27 תּוֹעֲבַת צְדִיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יִשְׂרָדְרָד׃ פ

30 דְּבַרְיָ אֶגְוֹר בֶּן־יִקָּה הַמֶּשָׂא נָאִם הַגָּבֵר לְאִיתִיאל לְאִיתִיאל
 וְאָכַל׃

2 כִּי בָעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃
 3 וְלֹא־לְמַדְתִּי חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים אֲדַע׃
 4 מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיִּרְדּ מִי אֶסְף־רוּחַ בְּחַפְזִי מִי צָרַר־מַיִם בַּשְּׂמֹלָה
 מִי הֵקִים כָּל־אֶפְסֵי־אָרֶץ מִה־שָׁמוֹ וּמִה־שָׁם־בָּנוּ כִּי תִדַּע׃
 5 כָּל־אֲמָרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן הִוא לַחֲסִים בּוֹ׃
 6 אֶל־תּוֹסֶף עַל־דְּבַרְיוֹ פֶּן־יִזְכִּיחַ בְּךָ וּנְכַזְּבֶתָ׃ פ
 7 שְׁתִּים שָׁאֲלַתִּי מֵאֲתָךְ אֶל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְטָרָם אָמוֹת׃

8שׁוּא | וְדַבֵּר-כָּזָב הִרְחִק מִמֶּנִּי רֹאשׁ וְעִשָּׂר אֶל-תִּתְּנֵנִי לֶחֶם

חֲקִי:

9פֶּן אֶשְׁבַּע | וְכַחֲשִׁיתִי וְאִמַּרְתִּי מִי יְהוָה וּפְנֵי-אֹרֶשׁ וּגְנַבְתִּי וְתַפְשִׁיתִי

שֵׁם אֱלֹהֵי: פ

10אֶל-תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל-אֲדָנִי פֶן-יִקְלֶלְךָ וְאִשְׁמַת:

11דֹּר אָבִיו יִקְלַל וְאֶת-אִמּוֹ לֹא יִבְרָךְ:

12דֹּר טְהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֵּאתוֹ לֹא רַחֵם:

13דֹּר מִהֲרָמוֹ עֵינָיו וְעַפְעָפִיו יִנְשָׂאוּ:

14דֹּר | חֲרָבוֹת שֵׁנָיו וּמֵאֲכָלוֹת מֵתִלְעָתָיו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ וְאֲבִיוֹנִים

מֵאָדָם: פ

15לְעֹלֹקָה | שִׁתִּי בְנוֹת הַבַּיִת שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה אֲרֻבַּע

לֹא-אֲמָרוּ הוֹן:

16שְׂאוֹל וְעֶצֶר רַחֵם אָרֶץ לֹא-שִׁבְעָה מַיִם וְאִשׁ לֹא-אֲמָרָה הוֹן:

17עֵינַי | תִּלְעַג לְאָבִי וְתִבּוֹז לִיקְהֵת-אִם יִקְרוּהָ עַרְבֵי-נַחַל וַיֵּאֲכֹלוּהָ

בְּנֵי-נֶשֶׁר: פ

18שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאֲרֻבַּע לֹא יִדְעֻתִים:

19דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר | בְּשָׂמִים דֶּרֶךְ נַחֲשׁ עָלַי צוּר דֶּרֶךְ-אֲנִיָּה בְּלִבַּיִם וְדֶרֶךְ

גִּבּוֹר בְּעֹלְמָה:

20כֵּן | דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְּאֻפֵּת אֲכָלָה וּמִחֲתָה פִּיהָ וְאִמָּרָה לֹא-פִעֲלֹתִי אֶזְנוֹ:

פ

21 תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא-תֹכַל שְׂאֵת:
 22 תַּחַת-עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָבַל כִּי יִשְׁבַע-לָחֶם:
 23 תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי-תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ: פ
 24 אַרְבַּעַה הֵם קִטְנֵי-אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחַכְּמִים:
 25 הַנְּמָלִים עִם לֹא-עֹז וַיְכִינוּ בַקִּיץ לַחֲמָם:
 26 שִׁפְנִים עִם לֹא-עֶצוֹם וַיִּשְׁיִמוּ בַסַּלַע בֵּיתָם:
 27 מֶלֶךְ אֵין לְאַרְבֵּה וַיֵּצֵא חֵצֶץ כָּלוֹ:
 28 שְׂמָמִית בִּידָיִם תִּתְפֹּשׂ וְהִיא בְּהִיכָלִי מֶלֶךְ: פ
 29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְיָבִי צַעַד וְאַרְבַּעַה מִיִּטְבִּי לְכַת:
 30 לִישׁ גְּבוּר בְּבִהְמָה וְלֹא-יִשׁוּב מִפְּנֵי-כָל:
 31 זְרִזִיר מִתְנַיִם אוֹתִישׁ וּמֶלֶךְ אֶלְקוֹם עֵמוֹ:
 32 אִם-נִבְלָתָ בְּהַתְנַשָּׂא וְאִם-זְמוּת יָד לְפָה:
 33 כִּי מִיץ חֶלֶב יִוצֵא חֲמָאָה וּמִיץ-אֶף יִוצֵא דָם וּמִיץ אַפִּים יִוצֵא
 רִיב: פ

31 1 דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר-יִסְרָתוּ אָמוֹ:
 2 מֵה-בְּרִי וּמֵה-בְּרִבְטָנִי וּמֵה בְּרִנְדָרִי:
 3 אֶל-תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילָךְ וְדַרְכֶיךָ לְמַחֹת מְלָכִין:
 4 אֶל לְמַלְכִים | לְמוֹאֵל אֶל לְמַלְכִים שְׁתוּ-יִין וְלְרוֹזְנִים אֹ שְׁכָר:
 5 פֶּן-יִשְׁתָּה וַיִּשְׁכַּח מְחַקֶּק וַיִּשְׁנֶה דִין כָּל-בְּנֵי-עֲנִי:
 6 תְּנוּ-שְׁכָר לְאוֹבֵד וַיִּין לְמָרִי נַפֶּשׁ:

7 וְיִשְׁתָּהּ וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעִמְלוֹ לֹא יִזְכַּר-עוֹד:
 8 פֶּתַח-פִּיךָ לְאֵלִים אֶל-דָּיִן כָּל-בְּנֵי חִלּוֹף:
 9 פֶּתַח-פִּיךָ שְׁפֹט-צֶדֶק וְדָיִן עֲנִי וְאֶבְיוֹן: פ
 10 אֲשֶׁת-חֵיל מִי יִמָּצֵא וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה:
 11 בְּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא יַחְסֹר:
 12 גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא-רָע כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:
 13 דַּרְשָׁה צֶמֶר וּפְשָׁתִים וְתַעַשׂ בַּחֲפֶז כַּפִּיהָ:
 14 הִיָּתָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמְּרַחֵק תִּבְיֵא לַחֲמָה:
 15 וְתִקֶּם | בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טַרְף לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
 16 זִמְמָה שָׂדֵה וְתִקְחָהּ מִפְּרֵי כַּפִּיהָ נֹטַע כֶּרֶם:
 17 חֲגֵרָה בְּעוֹז מִתְּנִיָּה וְתֵאֱמָץ זִרְעוֹתֶיהָ:
 18 טַעֲמָה כִּי-טוֹב סַחְרָה לֹא-יִכְבֶּה בַּלֵּיל נְרָה:
 19 יְדִיהָ שְׁלַחַה בְּכִישׁוֹר וְכַפִּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶד:
 20 כַּפָּה פֶּרֶשָׁה לְעֲנִי וְיְדִיהָ שְׁלַחַה לְאֶבְיוֹן:
 21 לֹא-תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלַג כִּי כָל-בֵּיתָהּ לְבֹשׂ שָׁנִים:
 22 מְרַבֵּדִים עֲשֵׂתֶה-לָּהּ נֶשֶׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה:
 23 נוֹדַע בְּשָׁעָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם-זִקְנֵי-אַרְץ:
 24 סִדִּין עֲשֵׂתָה וְתִמְכֹּר וְחֲגוֹר נִתְּנָה לְכַנְעֲנִי:
 25 עֲזוּהָדָר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן:
 26 פִּיהָ פֶּתַחַה בְּחֲכָמָה וְתוֹרַת-חֹסֵד עַל-לְשׁוֹנָה:

צוֹפִיָּה הַלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל:²⁷
קִמּוּ בְנֵיהּ וַיֵּאשְׁרוּהָ בְּעֵלָהּ וַיְהַלְלֶהּ:²⁸
רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל-כָּלנָהּ:²⁹
שֶׁקֶר הַחֹן וְהַבֶּל הַיָּפִי אִשָּׁה יִרְאֶת-יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל:³⁰
תִּנּוּ-לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים מִעֲשִׂיהָ:³¹